

Vi bär alla
på barnet
i krubban

Sidan 8

I ett stall långt
borta och nära
Betlehem

Sidan 6

Kristen kultur
omvände
pseudoateist

Sidan 12

Sörjer för
dem som
sörjer

Sidan 2

KP

51-
52

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 19 DECEMBER. NR 51-52/2013

Störst av dem är kärleken

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Låt honom leva!

KP BIBELN innehåller oändliga lager. I julhelgen är det berättelsen om Barnet som kastar sitt stjärnljus över kyrkoåret. Barnet, det skyddslösa. Barnet, det hemlösa. Babyn som blir född nästan på vägrenen, långt hemifrån – (ja, fick han någonsin något hem?). Barnet, det smorda och krönta – vars gudagåva i julnatten trots allt var famnen och modersmjölken. Barnet som alla väntat på och som i den knapphändiga berättelsen trots allt är så oerhört beroende av andra människors händer och hjärtan.

Vilken plats har han i våra liv? Vilken kärlek får han? Får han leva?

BIBELKOSMOSET känner flera barn. Den som börjar skala av skikten i Bibeln hamnar i en evighetscirkel, där berättelserna ger ekon i varandra genom olika tider. Babyerna har spelat huvudrollen förut. Tusentals år före Jesu födelse berättar de judiska krönikörerna om ett annat spädbarn som ofrivilligt ställs i centrum för dramans maktens centrum. Märkligt att det får ett så stort utrymme i en kungakronika. I huvudrollerna finns två kvinnor, världens visaste kung och ett barn.

Kvinnorna grälar om vems babyn är. En av dem har nämligen mist sitt barn. En av dem är modern, en av dem ljuger. Kung Salomo har satts att döma.

Mitt i processen slits barnet formligen itu. På riktigt, nästan. Salomo faller de hemska orden. Dela babyn då, om ni bägge hävdar rätt till honom. Hälften var.

”Nej, döda honom inte! Ge honom hellre åt den andra kvinnan!”

”Lika bra ingen av oss har honom. Hugg till!”

KÄRLEKEN avslöjar den rätta modern. Det är en grym berättelse, som lika grymt nog har sina paralleller här och nu. Barnet i kung Salomos palats får tusentals år senare en uppföljare, om än med betydligt större konsekvenser, i det barn vi firar i julnatten.

Barnet i stallen – och den man han växte upp till – är många gånger föremål för minst lika sorgliga dragkamper bland dem som sägs älska honom så hett.

Min Jesus. Din Jesus. Men absolut inte hennes eller hans! Hjärtan blir stenhårda, antingen det handlar om att definiera vad Gud tänker eller hur Jesus själv skulle ha gjort. Orden blir vapen som skär sönder det som borde vara levande och jublande helt.

Hugg till! Ingen av oss har honom.

SJÄLV ber han trettio år efter födelsenatten i Betlehem just innan han ska lämna dem: ”att de alla ska bli ett ... Då ska världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig.”

Den bönen stavar vi på än. Många gånger misslyckas det. Men det händer också ibland att stjärnorna glimrar även över kyrkans stalltak.

I den natt när stora delar av världen sjunger om fred på jord och bland människor en god vilja – och där de allra flesta verkligen vill det innerligt och på riktigt, minns då att den Stora berättelsen handlar om den kärlek som alltid i första hand väljer livet.

Famnen framför guldets. Värmen framför rökelsen. Mjölken framför myrrhan.

Vilken kärlek väcker han i våra liv?

Låt honom leva.

”Vilken plats har han i våra liv? Får han leva?”

PROFILEN: BENITA INGMAN

”Man behöver inte säga något, bara vara närvarande.”

Vill möta människan

För sju år sedan lämnade Benita Ingman sitt jobb inom den psykiatriska sjukvården och startade en begravningsbyrå. Att bemöta människor, det kunde hon. Men till en början behövde hon hjälp med allt det andra.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Förändringarna på arbetsplatsen var en av orsakerna till att **Benita Ingman** började fundera på vad hon ville och kunde göra.

– Jag kände också att jag ville göra något annat i mitt yrkesverksamma liv. Men jag visste inte riktigt vad jag ville göra. Men jag visste att jag ville jobba med människor.

Några år tidigare drabbades Ingman av flera dödsfall inom familjen och släkten.

– Min mamma blev sjuk en dag för åtta år sedan och dog nästa dag. I samband men det visste jag vad jag ville göra. Jag tänkte då på hur jag ville bli bemött som sörjande.

Ingman byggde upp begravningsbyrån från noll. Hon kom över en lämplig lokal i Smedsby, Korsholm och en begravningsbil. Så började hon med ett års tjänstledighet från vården.

– Det var motigt till en början, medger hon. När folk är i sorg tänker de inte så mycket på vilken begravningsbyrå de anlitar utan går till den de var till senast. Fast det var femton år sedan sist.

När hon började med begravningsbyrån delade hon upp arbetet i tre delar; att bemöta människan, att sköta begravningsarna och att vara privatföretagare.

– Till en början anlätade jag en konsult som hjälpte mig med att berätta om hur begravningsarna ska skötas. Jag ville inte börja med försök och misstag-

metoden – allt måste fungera till hundra procent från första början. I att vara företagare förlitade jag mig på min man som var och är privatföretagare. Men att bemöta människan, det visste jag att jag kunde.

Man behöver inte ha lösningar

Människor som är i sorg kan bli väldigt ledsna om de märker att folk undviker dem. Det sker oftast av ren okunskap om hur man ska bemöta en medmänniska som sörjer.

– Det är viktigt att man visar att man finns till för den som har sorg, säger Ingman. Man behöver inte säga något, bara vara närvarande. Man kan sätta handen på den sörjandes arm. Som människor vill vi alltid ha lösningar.

Benita Ingman ser sin bakgrund inom psykiavården som en styrka när det gäller att möta människor. Hon har också nytta av sina erfarenheter från krisgrupper och debriefing.

– Människan kan reagera på sorg på så olika sätt. En del kan till och med bli aggressiva. När man sörjer kommer känslor som man annars kan tränga undan upp till ytan.

I samtalen med sina sörjande kunder lyssnar hon in hur de vill ha det och frågar om den avlidna haft några önskemål.

– När vi sätter oss ner frågar jag alltid hur dödsfallet gått till och om det var väntat. Jag vill ge dem en möjlig-

het att prata om det och på så sätt bearbeta sin sorgprocess. Det är inte terapi utan vanligt mänskligt bemötande. Jag vill hjälpa dem med det praktiska för att göra avskedet till en fin sak.

Alla vill inte berätta

Alla vill inte tala om dödsfallet, men de har i alla fall fått möjlighet till det.

– Jag har också kunder som inte alls vill berätta om dödsfallet i samband med begravningen, men som kommer efteråt för att samtala. En del kan komma in för att prata många år senare. Ibland är de som kommer in för att prata fler än kunderna. Det är att avdramatisera döden. Jag känner mig ödmjuk och privilegierad över att människor förlitar sig på mig och

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Redaktion i Österbotten
Normalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
Fax (09) 278 4138

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand
tfn (06) 347 0608,
tfn 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

berättar om personliga saker.

I dag har samhället avskärmat döden till något som sker på anstalter eller sjukhus och som någon annan tar hand om. De flesta har aldrig sett en död människa.

– Därför berättar jag också för kunderna hur jag gör, att jag kommer att kistlägga och transportera den som dött från sjukhuset till kyrkan eller kappellet. Jag frågar om de vill vara med. Jag tror det är viktigt i sorgprocessen att med olika sinnen ta in att den anhöriga faktiskt är borta, i synnerhet om det gått hastigt eller om det varit traumatiskt.

Ingman påpekar att det också är viktigt att man som sörjande själv lyssnar in hur mycket man klarar av.

BENITA INGMAN har upptäckt att det finns mycket runt omkring oss som vi inte förstår och som vi inte behöver förstå.

– Vill man inte vara med då locket lyfts av kistan får man vänta i rummet intill. Alla måste inte se den döda. I samtalet med sina kunder kommer hon ibland också in på andliga frågor som livet efter döden.

– Jag är öppen för att diskutera också det ämnet. Men jag ordnar också samtal med prästen. Jag tror att de frågorna snarare kommer upp i det samtalet.

Tungt då barn dör

Benita Ingmans ser sitt arbete som mycket givande, även om det ibland kan vara tungt. De senaste dagarna har varit speciellt tunga eftersom hennes pappa dog två dagar före den här intervjun gjordes.

– Den första dagen efter att han dött

grät jag tillsammans med mina kunder. Men jag berättade ju varför jag grät.

Nu kistlägger hon för första gången en familjemedlem.

– Min son som brukar vara med och hjälpa till med kistläggningarna ibland vill nu komma med och kistlägga morfar. Det känns bra att vi ska göra det tillsammans.

Vanligtvis uppstår de mest jobbiga situationerna då ett barn dött.

– Första gången jag ställdes inför det tappade jag koncepterna helt. Att en äldre människa dör är naturligt och de anhöriga säger precis som jag gör nu; det känns bra för jag vet att pappa har det bra. Men när det är människor i livets början eller mitt i livet som dör så känns det inte rätt.

BENITA INGMAN

LÄMANDE PSYKVÅRDEN EFTER 24 ÅR OCH STARTADE EN BEGRAVNINGSBYRÅ I KORSHOLM.

FAMILJEN BESTÅR AV MAN OCH EN STUDERANDE SON.

HÄMTAR STYRKA I FAMILJEN, HOS NÄRA VÄNNER, I ATT LÄSA BÖCKER, RESA OCH VISTAS I NATUREN OCH SOMMARTID VID HAVET.

Nya församlingar och herdar i Raseborg år 2015

FÖRSAMLINGAR. En rad församlingar i Västnyland läggs ner den 31.12.2014 – alltså om ett år.

Karis svenska församling och Pojo svenska församling slås samman till Karis-Pojo svenska församling. Kyrkoherde för den nya församlingen blir nuvarande Karisherden **Pentti Raunio**. Pojoherden **Johan Westerlund** blir kaplan

PENTTI RAUNIO blir kyrkoherde för Karis-Pojo svenska församling.
FOTO: CHRISTINA RÅSTEDT

ANDERS LINDSTRÖM blir kyrkoherde för nya Ekenäsnejdens församling.
FOTO: YVONNE LINDSTRÖM

i samma församling. Också Bromarv, Ekenäs, Tenala och Snappertu-

na tvåspråkiga församlingar läggs ner i slutet av nästa år. Den 1 januari 2015 grundas Ekenäsnejdens svenska församling som omfattar det område som nu ingår i de nämnda församlingarna. Kyrkoherde för den nya Ekenäsnejdens församling blir nuvarande Ekenäsnerden **Anders Lindström**. Snappertunaherden **Marius Weckström** blir kaplan

i den nya församlingen, liksom också **Staffan Söderlund** som nu är herde i Bromarv och Tenala.

De församlingar som grundas hör till Raseborgs kyrkliga samfällighet. Församlingsvalet år 2014 ordnas i Raseborgs kyrkliga samfällighet och dess församlingar i enlighet med den nya församlingsindelningen.

Få ordning på diffust äktenskapsbegrepp

ÄKTENSKAPET. Emma Audas säger att kyrkan måste ställa andra frågor än de som ställs i diskussionen om äktenskapet i dag. – Den går inte in på det jag tycker är relevant, det vill säga vad ett äktenskap egentligen är.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Då Kyrkans forskningscentral delade ut sina forskningsunderstöd för 2014 var det församlingspastorn i Borgå domkyrkoförsamling Emma Audas som fick det största enskilda bidraget på 17 000 euro.

– Det känns väldigt roligt, det är en bekräftelse på det jag själv känt – att det här ämnet är väldigt aktuellt och jättespännande.

Emma Audas, som är magister i teologi, kommer att forska i äktenskapsteologin i teori och praktik i den evangelisk-lutherska kyrkan. I sin avhandling pro gradu ringade hon in några av de problemområden som finns när det gäller kyrkans äktenskapsteologi, både i fråga om uttalanden av auktoriteter, förrättningshandbok och praxis. Avhandlingen, som blev klar våren 2012 fick namnet *Vad är det som Gud välsignar, egentligen?*

– Ända sedan jag jobbade med min pro gradu-avhandling har jag haft en dröm om att få forska i det här ämnet. Jag trivs väldigt bra som församlingspräst och hade tänkt börja forska först i ett senare skede. Men jag ser det här stipendiet som en signal om att ämnet är högaktuellt och att Kyrkans forskningscentral gärna prioriterar den här forskningen.

Mer än juridisk institution

Det könsneutrala äktenskapet och allas rätt att ingå äktenskap har debatterats intensivt under den senaste tiden. Den 13 december lämnades medborgarinitiativet för en jämlik äktenskapslagstiftning Tahdon 2013 över till riksdagen och hade då samlat över 160 000 underskrifter.

– Grundproblemet i diskussionen är att äktenskapsbegreppet är ganska diffust. Frågan kring äktenskapet kan in-

te besvaras om vi bara frågar oss vem som ska ha rätt att ingå äktenskap. Vi måste gå djupare och fråga *varför* vi i dag ingår äktenskap. Vad finns det för mening och mål med äktenskapet och hurudan karaktär ska en relation ha för att få eller kunna kallas äktenskap?

Emma Audas säger att kyrkan inte får stanna vid frågan om äktenskapet ska vara könsneutralt eller inte.

– Då blir frågan också inom kyrkan begränsad till en juridisk institution som vi i kyrkan delar ut rätten till. Kyrkan menar ju att äktenskapet är mer än en juridisk institution, men tittar man närmare på privatpersoners åsikter så visar det sig att de flesta andra också tänker i sådana banor, men att de har väldigt svårt att sätta ord på sina tankar.

– I diskussionen kring Tahdon 2013 har många fokuserat på en tydlig fråga: att vissa grupper som inte haft rätt till äktenskap ska få det. Men var finns upprättelsen för exempelvis de homosexuella parrelationerna ifall att rätten att ingå äktenskap endast ges om man först accepterar att äktenskapet bara är en juridisk angelägenhet som kan gälla "vem som helst av vilka skäl som helst".

Historiskt är det rätten till faderskap som gjorde att äktenskapet kom till, och senare har äktenskapet behövts för att skydda kvinnor och de barn som föds.

– Där ser det annorlunda ut i dag. Till exempel preventivmedlen har gjort att man kan välja att leva i ett äktenskap utan barn. Då det som varit grunden för äktenskapet inte längre nödvändigtvis finns där måste vi ställa oss nya frågor. En tankeställare jag ibland slänger ut till dem som förespråkar rätten till äktenskap för vilka två vuxna som helst är huruvida två vänner kan ingå äktenskap. De flesta kan inte riktigt svara på den och de som gör det har ofta svårt att

EMMA AUDAS säger att kyrkans syn på äktenskapet inte begränsar sig till en juridisk institution.

FOTO: JEREMY BENGTS

hitta en motivering för sitt svar.

Hon säger att det nu egentligen är första gången som kyrkan och staten krockar i den här frågan.

– Då stora förändringar äger rum behöver vi diskutera de här frågorna. Det kyrkliga idealet möter inte den modell där det äktenskapliga begränsas till det juridiska.

Heltidsforskning

Emma Audas har varit doktorand vid

Åbo Akademi sedan hösten 2012.

– Min dåvarande kyrkoherde **Stefan Djupsjöbacka** uppmanar mig att kombinera forskning med församlingsjobb. Men det här stipendiet möjliggör att jag forskar på heltid under ett år. Vad som händer efter det är oklart. Men jag är ju i första hand präst och jag hoppas att jag under det här året kan hoppa in i församlingar och hjälpa till med gudstjänster då det behövs.

UTMÄRKELSE

Träskbacka fick orden

Bror Träskbacka, koordinator för kyrkans turistarbete, tilldelades på självständighetsdagen Riddartecknet av I klass av Finlands Vita Ros orden.

– Jag var på arbetsresa i Turkiet när jag fick veta

om det. Det var en biskop som skickade ett gratulationsmeddelande, berättar Träskbacka.

Motiveringen för utmärkelsen känner han inte till, men han antar att Kyrkostyrelsen vill tacka honom för en lång insats som präst, kyrkoherde, direktor och medlem av kyr-

komötet och Kyrkostyrelsens plenum.

– Jag blev glad över utmärkelsen. Det känns att jag på något sätt gjort de rätta sakerna för landet och för kyrkan. Och både landet och kyrkan är viktiga för mig, säger Bror Träskbacka.

FOTO: ORDENS-KANSLIET OCH BILDER/STUDIO FOTONOKKA OY

KRISTINESTAD FASTIGHETER

Prästgårdsköp blir inte av

Försäljningen av prästgården i Kristinestad har stött på patrull. Köparen har dragit sig ur affären efter konditionsgranskningen.

Anbudet på 173 000 euro hade redan godkänts av församlingsrådet. Konditionsgranskningen hittade stockar som var i dåligt skick samt skadliga föreningar i materialet, skriver Syd-Österbotten.

– Det är ett gammalt hus och de har sina problem. Men det är inget som inte kan åtgärdas, säger kyrkoherde **Johan Eklöf** till tidningen.

FÖRSAMLINGEN I Saltvik på Åland har en längre tid plågats av samarbetsproblem mellan kyrkoherden och övriga anställda. FOTO: KP-ARKIV/MIRA STRANDBERG

Blumenthal fortsatt avstängd

SALTVIK. Kyrkoherde Peter Blumenthal i Saltviks församling är fortsatt avstängd från sin tjänst. Konflikten i Saltvik behandlas nästa gång vid domkapitlets följande möte den 16 januari.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Kyrkoherde Peter Blumenthal i Saltvik på Åland har enligt beslut av domkapitlet varit avstängd från sin tjänst sedan den 21 november. Avstängningen fortsätter nu fram till den 16 januari då ärendet behandlas på nytt i domkapitlet.

Orsaken till avstängningen är en pågående utredning om samarbetsproblem mellan kyrkoherden och de anställda.

Vid sitt möte i måndags beslöt domkapitlet att remittera ärendet över julhelgerna.

– Orsaken är att det har kommit till så mycket nytt material i fallet att vi inte hunnit bekanta oss med all-

ting ordentligt, säger notarie Clas Abrahamsson.

Ännu på måndag morgon inlämnade församlingsrådet en skrivelse till domkapitlet där rådet bemöter den svarsskrift som Blumenthal lämnat in till domkapitlet.

– Peter Blumenthal önskade också att få framföra sitt ärende personligen för oss och det gjorde han tillsammans med sitt ombud, säger Abrahamsson.

Under den tid som Blumenthal varit avstängd har han vikarierats av Sirkka-Liisa Enqvist.

– Församlingslivet kommer att kunna fortsätta normalt under julhelgerna, säger Abrahamsson.

Tor Lönnblad, som är vi-

”Problemen har främst berott på hans dåliga ledaregenskaper.”

Tor Lönnblad

ce ordförande i Saltviks församlingsråd, säger att arbetet i församlingen under Blumenthals avstängning löpt normalt och fungerat bra.

– Nu har det varit riktigt bra den tid som Blumenthal har varit avstängd. Problemet har varit att kommunikationen mellan kyrkoherden och de övriga anställda inte har fungerat alls. Främst har det berott på hans dåliga ledaregenskaper, säger Lönnblad.

Inget man önskar någon

Man har tidigare försökt lösa samarbetsproblemen i Saltvik med hjälp av stiftets handledare i personalfrågor.

Tor Lönnblad säger att konflikterna inte kan lösas bara genom medlare eller domstol. Det leder inte till gott resultatet för framtiden. Samtidigt tycker Lönnblad synd om Blumenthal.

– Det här är ingenting som man önskar en människa och speciellt inte så här inför julen. I vår skrivelse bad vi domkapitlet fortsätta avstängningen ifall att det inte hinner komma fram till ett

slutgiltigt beslut före jul, säger Lönnblad.

Notarie Clas Abrahamsson säger att Blumenthal hade ansökt om tjänstledighet fram till den 7 januari.

– Vi tyckte ändå att det bästa alternativet är att han är avstängd ända fram till mötet den 16 januari.

Flera anställda i församlingen har under hösten varit sjukskrivna, rapporterar tidningen Åland i en artikel (26.11).

En första utredning som startade i maj ledde till en varning från domkapitlet. När situationen inte blev bättre och flera anställda var sjukskrivna under hösten, inledde domkapitlet en andra utredning. Samtidigt blev Blumenthal avstängd från sin kyrkoherdetjänst.

Den andra utredningen startade i oktober.

– När jag fick rapporten ansåg jag att läget är så allvarligt i arbetslaget att vi måste ta en time out under den tid vi slutför utredningen, sade biskop Björn Vikström till tidningen Åland i slutet av november.

Magnus Riska valdes till ny stiftsdekan

DOMKAPITLET. Vid sitt sammanträde i måndags valde domkapitlet tf. kyrkoherde Magnus Riska till ny stiftsdekan. Också den inflammerade situationen i Johannes församling togs upp på mötet.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Det var vid domkapitlets möte den 16 december som Magnus Riska valdes till ny stiftsdekan för Borgå stift. Riska är tf. kyrkoherde i Sibbo svenska församling. Stiftsnotarie Clas Abrahamsson säger att det var en helhetsbedömning som gjorde att det var Riska som valdes framför den andra kandidaten, församlingspastor Monica Heikel-Nyberg.

– Det handlar alltid om en helhetsbedömning när man väljer en person till en tjänst. Intervjugruppen gjorde den bedömningen att Riskas sammantagna meriter var övervägande, säger stiftsnotarie Clas Abrahamsson.

Det är ännu för tidigt att säga när Magnus Riska kommer att tillträda tjänsten, men Abrahamsson hoppas att det kommer att ske den 1 februari nästa år, möjligtvis en månad senare.

– Det handlar om praktiska saker, som uppsägningstider och annat. Från domkapitlets sida hoppas vi att han kan tillträda så fort som möjligt.

Mats Lindgård avgår på egen begäran som stiftsdekan från och med den första januari 2014.

Framåt i Johannes

Under sitt långa sammanträde diskuterade domkapitlet också den inflammerade situationen i Johannes församling i Helsingfors.

– Vi diskuterade ärendet en lång stund men kunde inte ännu fatta ett slutgiltigt beslut. Det har gjorts en om-

fattande utredning under biskopens ledning och vi har nu tagit del av den rapporten. Med anledning av det tycker vi att det är viktigt att höra en del av personalen, säger Abrahamsson.

Han kan inte gå in på innehållet i utredningen, men säger att domkapitlet inte kan gå vidare förrän man på nytt talat med några av de berörda personerna.

– Vid utredningar kommer det oftast fram nya saker, och så har det gått även nu.

Situationen i Johannes församling kommer sannolikt att tas upp igen vid domkapitlets nästa sammanträde den 16 januari nästa år.

Kyrkpressen har under hösten skrivit om problemen i Johannes församling. Kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka meddelade i mitten av november att han tänker gå i pension från och med maj 2014, delvis på grund av arbetsklimatet i församlingen. Flera präster har också lämnat församlingen, liksom övriga i personalen.

MAGNUS RISKA efterträder Mats Lindgård som stiftsdekan. Han tillträder tidigast i februari 2014.

FOTO: KP-ARKIV/KRISTINA FERNSTRÖM

JULHELGEN SAMTALSTJÄNST

Någon att tala med under julen

Under den långa julhelgen kan man ringa till Kyrkans samtalsjour på telefonnumret 01019 0072 (svensk) och 010190071 (finsk). Den svenska servicen är öppen alla dagar kl. 20–24. Den finska servicen är öppen 18–01, och under veckoslut fram till 03.

Kyrkan är närvarande också på nätet där man kan föra enskilda samtal med en av kyrkans anställda. Svensk chatt hittar man på evl.fi/chatt, som är öppen under Annandag jul 26.12 kl. 16–20. Kirkko Suomessa Chat är öppen vardagar 12–16 och 18–20.

SVERIGE SKOLLAGEN

Sverige öppnar för psalmer

Den svenska regeringen föreslår en ändring i skollagen som ska göra det tydligare att det är tillåtet att skolavslutningar får firas i kyrkan och att psalmer får sjungas. Det skriver Svenska Dagbladet.

– Regelverket är väldigt oklart, det har det varit i 20 år. Ska det vara möjligt med skolavslutningar i kyrkan, så måste lagen förtydligas, säger utbildningsminister Jan Björklund till SvD.

Enligt de nya förslaget ska en präst kunna utföra vissa konfessionella handlingar, till exempel läsa ur Bibeln.

Vår telefonoperatör har gått i konkurs och vi har därför hastigt bytt anslutningar. De tidigare 09-numren tas ur bruk, endast bokförsäljningen och KP:s redaktionsnummer kvarstår.

Bokförsäljning	09 612 615 30
KP:s redaktion	09 612 615 49
Wikström May	040 153 0313

Vi har nya nummer!

Våra nya nummer är:

Aho Malin	040-831 6902
Mickelsson Christa	040-831 6788
Rönngård Erika (Annonser och prenumerationer)	040-831 6614
Torvalds Sofia	040-831 6748
von Martens Tomas	040-831 6836
Redaktionssekr.	040-831 6545
Sandberg Johan	040-831 3599

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi, Sandvikskajen 13, 00180 Hfors

DE VET nog inte om att deras artfränder var på plats i Betlehem. Men ladugårdsomgivningen fyllde mig ändå med stilla fröjd efter julottan.

Jul enligt mjölkningstiderna

JUL I STALLET. Mjölkbondens familj firar jul mellan ladugårdstiderna. Som jordbrukardotter har jag fått utsträcka julevangeliets närhet till djuren ända till de livs levande kornas idisslande.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD FOTO: JEREMY BENGTS

Jag firar min jul med i stort sett samma människor som jag firat jul med hela mitt liv. Just nu förbereder jag mig mentalt för en julafton som blivit av med sina tidsramar.

Jag växte upp med föräldrar vars arbetsplats var ett klädbyte och ett hundratals steg bort från hemmet. Hemma hos mig var det inte bara när juldagsmorgonen glimmade som man gick till stallet. Årets alla morgnar väntade utfodringen, mjölkmaskinen och utgödslingsanläggningen och framför allt korna med tunga juver och eftertänksam nyfikenhet. Varje kväll upprepades proceduren.

Livsstil för hela familjen

Medan andra barn betraktade julkrubbans plastiga nötkreatur ingick livslevande kor i mina egna julaftnar. Fast det ska sägas förstas – korna var i första hand något som sysselsatte föräldrarna medan jag själv oftast fördrev tiden med tevens julprogram i väntan på att mjölkmaskinen skulle tystna så att julklappsutdelningen kunde börja.

Att vara jordbrukarbarn är kanske ännu mera en fråga om identitet än vad det är att vara lärarbarn eller ingenjör-

”Julevangeliet ljöd fortfarande i mitt huvud efter läsningen i kyrkan och lade sig vackert till rätt mellan djurkropparna.”

VARJE MORGON väntar korna förväntansfullt på utfodringen.

barn. Det är inte för inte som man talar om familj jordbruk. Mjölkkor innebär en bundenhet som utformar sig till en livsstil – inte bara för bönderna själva utan för hela familjen. I den livsstilen ingår en julafton vars tidsramar formas av det dagliga arbetet i ladugården.

Nu är ladugården hemma på gården tömd. Mjölkmaskinen har tystnat och inga kor sträcker längre nyfikna och fuktiga mular mot en när man går genom mittgången.

Det är den här förändringen som för mig till frågan: hur lägger man upp en julafton där familjen är sig lik men tidsramarna saknas? Hur vet man att det är dags att öppna julklapparna om ingen

kvällsmjölkning har ägt rum?

Mjölkkorna var de vuxnas ansvar. Som barn kunde jag delta eller låta bli under julen. Höstskörd och höbärgning var för länge sedan avslutade, betesläppet låg långt i fjärran och arbetstakten var lugnare i midvintertid.

Julmorgon bland korna

Som vuxen har jag hoppat in som avlönad avbytare på hemgården. Många gånger har det varit min verklighetskontakt, en lyx jag kunde unna mig när jag behövde bli påmind om att vardagen med mjölkkor fortfarande är lite gulligare på bild än vad den är i verkligheten. Ett minnesvärt är jobbade jag

som avbytare under självaste julafton och fascinerades av att det var det enda heltidsjobb jag kunde utföra utan att ge avkall på andra jultraditioner än julaftonens sovmorgon. Allt det andra: julmiddagen, julbönen i kyrkan, ljusen på gravgården och julklappsutdelningen passade redan in i timmarna omkring morgonens och kvällens arbetspass.

En annan jul firade jag juldagsmorgon genom att dra på mig arbetskläderna efter julottan.

Som jordbrukardotter blir man lätt aningen blasé. När andra blir saliga över ett besök i ladugården och förtjust låter kalvarna suga på fingrarna har man redan sett allt det där. Inte heller de fullvuxna korna känns spännande i sin storlek för den som sedan barnsben fått höra att man ska se efter var man har sina fötter så att korna inte trampar på dem i misstag.

Men den där juldagsmorgonen när julottan övergick i ladugårdsvardag, medan himlen sakta rodnade och ljusnade utanför fönstren, då var ladugårdsvardagen faktiskt lite magisk. Storheten i livet kom mig lika nära som när man ser en kalv födas. Julevangeliet ljöd fortfarande i mitt huvud efter läsningen i kyrkan och lade sig vackert till rätta mellan djurkropparna. Utanför fönstret påbörjade solen sin långsamma decembervandring och fick himlen att glöda i varma pasteller. Intill mig idisslade korna på precis samma sätt som i ett stall i Betlehem för länge sedan.

Redaktionen ägnade viss möda åt att finna livslevande kor i närheten av Helsingfors. Korna på fotografierna hittade vi på Bisa gård i Vanda.

Frukt med smak av julkryddor

KYRKKAFFE. Julens efterrätter är inte så traditionstyngda – kanske det vore möjligt att testa något nytt? Till julens kyrk- kaffe bjuder vi på fruktsallad.

TEXT OCH FOTO:
KARIN ERLANDSSON

Efterrätterna på julbordet brukar inte vara lika traditionstyngda som resten av julmaten. Tvärtom tycker jag ofta att en viss förvirring råder kring juliga efterrätter: ris à la Malta och fruktkaka är väl ungefär vad som brukar åstadkommas.

Kanske har det att göra med att man är alldeles för mätt då man ätit sig igenom julens alla förrätter och huvudrätter. Inget smakar längre – därför försöker man sig på en efterrätt varje år. Jag vet inte.

Här är hur som helst ett förslag på en enkel och fräsch efterrätt med juliga smaker. Fruktsalladen kan mycket väl göras flera timmar innan servering, då får den bara mer smak av lagen. Jag hoppas att den ska bli en tradition.

SAFFRANGLASS
OCH FRUKTSALLAD
kan bli en tradition.

KRYDDIG FRUKTSALLAD MED SAFFRANGLASS

- 1 liter vaniljglass
- 0,5 g saffran
- 2 msk mjölk

- FRUKTSALLADEN:**
- 2 äpplen
  - 2 päron
  - 2 apelsiner
  - 0,5 granatäpple

LAGEN:

- **saften** från 2 apelsiner (ca 1 dl saft)
  - 1 tsk kanel
  - 1 tsk malen kardemumma
  - **fröna** från en vaniljstång eller 2 tsk vaniljsocker
  - 2 msk farinsocker
- TILL SERVERING:**
- 50 g vit choklad

Börja med glassen:

- **Ta fram** vaniljglassen från frysen och låt den bli mjuk.
- **Lös upp** saffran i mjölken.
- **Blanda ner** saffransmjölken i glassen med hjälp av en elvisp.
- **Lägg glassen** i frysen.

Blanda ihop lagen:

- **Pressa saften** ur apelsinerna i en kastrull.
- **Gröp ur** vaniljfröna ur stängen och blanda frön och stång i apelsinsaften.
- **Rör ner** socker och kryddor.
- **Värm några** minuter under omrörning tills sockret smält.
- **Låt lagen** stå och svalna en halvtimme eller mer.

- **Skala äpplen**, päron och apelsin och skär frukterna i bitar.
- **Lägg fruktbitarna** i en skål och håll över den kalla lagen. Rör om.
- **Förvara** i kylskåpet fram till servering.

Servering:

- **Halvera granatäpplet** och pressa ut saft och kärnor i en skål.
- **Ös upp** fruktsalladen i skålar och lägg en kula saffransglass överst.
- **Strö granatäpplekärnor** över glassen och garnera eventuellt med lite riven vit choklad.

Karins kyrkkaffe avnjuts nu för sista gången. Nästa år publicerar vi en ny serie, "Vårt dagliga bröd", på den här sidan i tidningen. Då bjuder vi på både recept och bakupplevelser i brödets tecken.

VÅGA FRÅGA

Övertygelsen växte

JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka

Hur vet vi att Jesajas profetia om Jesu födelse ("ett barn har fötts, en son är oss given") verkligen gäller Jesus och inte någon alldeles annan?"

ETT AV de mest angelägna budskapen de gammaltestamentliga profeterna hade till Israels folk var löftet om Messias. Amos, Hosea, Jesaja, Mika, Joel, Habakkuk, Jeremia, Hesekiel och Daniel beskriver på olika sätt en framtid när Messias ska framträda och återupprätta riket. Han ska vara av Davids släkt, födas i Betlehem av en "ung kvinna", som ska ge honom namnet Immanu El (Gud med oss). Och av Jesaja utpekades han som den som ska bära våra lidanden och smärtor för att göra oss fria.

Profeternas budskap till folket väckte naturligtvis stora förväntningar. På ytan låg de politiska förväntningarna. Davids rike skulle återuppstå i sin forna storhet och glans, folket skulle enas och fred skulle råda i alla avseenden. Förhoppningarna knöts till Messias.

DET HÄR är bakgrunden till det som sker vid vår tideräknings början. Den unga flickan Maria i Nasaret får genom ängeln Gabriel besked om att hon ska föda en son. Han föds i Davids stad, Betlehem, och skeendet ackompanjeras av ytterligare himmelska budskap. Redan här utpekades den nyfödde som Messias.

När barnet Jesus vuxit och inlett sin offentliga verksamhet mötte han människor som kunde Skriften. Många såg tecknen. Såg hur Jesus förkroppsligade de utsagor som profeterna hundratals år tidigare burit fram. Ryktet om hans undervisning och om kraftgärningarna han gjorde spred sig vida omkring. Visst undrade många. Johannes Döparen sände bud till Jesus med frågan: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?" Svaret blev kort och enkelt: "Berätta för Johannes att blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud." Sakta växte övertygelsen fram att Gud själv kommit till sitt folk, inte för att inta en maktposition utan för att tjäna.

ALLA SÅG inte det som skedde på just det sättet. Det judiska etablissemanget ansåg att Jesus inte uppfyllde kriterierna för Messias. Därför såg man honom närmast som en rebell och ett orosmoment som skulle undanröjas. Därför fortsätter ännu den judiska väntan på Messias.

När kristenheten i juletid samlas kring krubban med Jesusbarnet finns det all anledning att som Maria "gömma och begrunda" julbudskapet i sitt hjärta och att likt Petrus inför Jesu bekänna: "Du är Messias, den levande Guds son."

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

Marknadskrafternas allra heligaste högtid

"Vi firar jul för att Jesus började växa då." Uttalandet kommer från Ronja, 4 år (se baksidan i den här tidningen).

Och visst firar vi Jesus på julen. Trots att vi ju faktiskt inte vet när på

året han verkligen föddes. Julen har som bekant förkristna anor, och det lär ha varit ett av kristendomens smartaste strategiska drag att utplacera sin frälsares födelse just då, på den sedan länge väletablerade midvinterhögtiden (ordet jul kommer för övrigt från för-

kristen tid och beskriver tiden kring det vi i dag känner som november och december).

Att traditioner övergår i andra och får ny betydelse är en del av hur våra kulturer fungerar. Just nu håller vi ju på och bevittnar hur en ny religion tagit ett sta-

digt grepp om julen. Medan en del ännu firar sin frälsare sätter andra betydligt mera krut på att högtidhålla marknadskrafternas allra heligaste högtid. Jullandet är det ritoffer vi gör för att försäkra oss om att möta de förväntningar som ställs på oss.

Den här skiftningen vittnar om en världsbild i förändring, om den ekonomisk-individualistiska världsbildens överlägsna dominans. Få av oss har förstått att påverka dess framfart, men vi är alla med och driver projektet.

Förr eller senare när ock-

så tillväxtsamhällets storhetstid sitt slut, liksom alla hittills rådande kulturer bytts ut mot andra. Kanske sker det när tillräckligt många av oss börjar ifrågasätta konsumtionssamhällets förträfflighet. Vi är många som redan är där med ena benet.

BERÄTTELSENA ÄR det största i den kristna traditionen, de är skimrande, livsbejakande upplevelser, säger Mariehamnskaplanen Kent Danielsson. Vi får uppleva att livet är något fantastiskt och att det har en mening, att det finns också annat än egoism och snålhet i vår värld.

JULKRUBBAN. Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivs. Texten har vi hört otaliga gånger, krubban som illustrerar julevangeliet har vi sett likaså. Men julens berättelse är större än så.

Låt berättelserna utföra sitt jobb

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

FOTO: JEREMY BENGTS

De stora berättelserna får inte längre plats i vårt samhälle, heter det. Julevangeliet hör julen till men krubban som illustrerar berättelsens budskap får kämpa för att synas bland sina mer eller mindre kommersiella konkurrenter.

I år ger domkyrkan i Åbo flankstöd åt krubblägret genom att ställa ut den italienska konstnären **Francesco Arteses** maxikrubba med hundratalet figurer. Uppsättningen har en höjd på sammanlagt sju och en halv meter. I fjol stod Arteses krubba på torget framför Peterskyrkan i Vatikanen.

Europa är delat när det gäller julens markörer, som i mycket annat. I söder är det fortfarande krubban som gäller, både hemma och i byarna. Hos oss protestanter i norr är det julgranen.

Krubban som ikon

Krubban som ikon för julevangeliet kan dateras ganska exakt. År 1223 fick **Franciskus av Assisi** rätt att framställa Jesu födelse som en tablå. Den första egentliga krubban är daterad till 1288, beställare var påven **Nikolaus IV**. Krubban med sina sju figurer finns fortfarande uppställd i kyrkan Santa Maria Maggiore i Rom.

De här uppgifterna kommer från den utställning över italienska krubbor som till jul står framme i domkyrkans krypta i Helsingfors. Den visar hur krubborna till sitt utseende lämnade Palestina på 1700-talet. Den heliga familjen har sedan dess ofta fått uppleva den första julnatten i en omgivning som liknar den egna byn. Det är lite samma sak som när Jakobstadsborna säger att det är tro, hopp och kärlek som ger det rätta ljuset över jultillvaron.

Folk och få

För ett antal år sedan satt jag på en bänk utanför järnvägsstationen i Grankulla i samspråk med en Mellanösternexpert. **Kenneth Bailey** hade varit teologieprofessor i både Beirut och Jerusalem och bott också i Egypten under sina fyrtio år i Mellanöstern. Ännu är

”Julberättelsen är upprisk också, den sätter ett barn i centrum för hela världsallett.”
Kent Danielsson

1955 när Bailey kom dit första gången, innan televisionen och andra medier förändrat de arabiska länderna i grunden, kunde man hitta byar där folk levde i stort sett som på Jesu tid, berättade han som kunde föreställa sig den första julnatten bättre än många andra.

Hos fattiga människor bodde folk och få fortfarande under samma tak, stallsidans golv var lägre och foderkrubban låg i golvhöjd, så det var enkelt att hålla krubban fylld med foder.

Det var egentligen inga extrema yttre villkor som gällde för Jesu födelse. Kanske är det därför folk i alla tider kunnat identifiera sig med händelsen. Och naturligtvis var det inte mitt i vintern som Jesus föddes. Ingen palestinsk herde hade riskerat sin hjord med att vara ute i markerna under den kallaste tiden.

Muntlig tradition

Det som krubborna inte kan berätta oss är hur den muntliga traditionen levte kvar ända till vår tid. Moderniteten tror som bekant enbart på skriftliga källor när den ställer upp sina sanningskriterier, trots att alla vet att också den som skriver kan slå blå dunster i ögonen på folk.

Under årtusendena utan ström och tv fanns det inte så mycket annat än berättelser att ty sig till när folket i byarna ville underhålla sig efter solnedgången. Vad forskaren Bailey påstår är att historieberättandet följer sina egna regler, åtminstone i Mellanöstern. Varje någorlunda ansedd invånare i byn kunde dra en historia för de övriga. Sanningshalten behövde inte vara så hög, sådana historier var ändå bruksvara. Drog man en historia om grannbyn var det mer eller mindre en plikt att breda på så tjockt som möjligt, det var ju där alla tölpar fanns. Lite så där som man berättar Norgehistorier i dag.

Historia och identitet

Men det fanns berättelser som kontrollerades minutiöst. Det var de berättelser som gav byn dess identitet och historia. Alla i byn kunde dem, men bara några få utvalda nådde positionen att

få vara berättare. Det innebar att just de berättelserna kväll efter kväll lyssnades in i minsta stavelse.

För Bailey var det klart att den muntliga traditionen kan återge en berättelse oförändrad i minsta detalj, i hundratals år. I själva verket mer exakt än när en skriftlig utsaga kopieras gång efter gång.

Vår egen historia

Bailey är övertygad om att evangelierna är just sådana identitetsberättelser, berättelser som judiska kristna berättade och återberättade. Julevangeliet är en av dem. Om det fortsatt så hade de kristna varit och förblivit en judisk sekt, men det fanns andra som förde in berättelserna i den hellenska kulturen och den vägen in i den västerländska kulturen.

Det är inte bara en annan historia, det är vår egen historia.

– Kristendomen är hela vår kultursfärs religiösa språk, säger Mariehamnskaplanen **Kent Danielsson**.

Han har nyligen debatterat med Nya Ålands ledarskribent som går åt innehållet i skolans religionsundervisning för att de bibliska berättelserna inte uppfyller modernitetens sanningskriterier.

Danielsson säger att det resonemanget är lika befängt som att ställa sanningskrav på modersmålet. Åland har som bekant den internationellt garanterade rätten att vara enspråkigt svenskt.

– Ett språk är inte sant. Det är en värld, ett universum vi föds in i, formulerar Danielsson udden i sin polemik. Detsamma gäller för den kristna kulturen och dess språk i form av musik, bildkonst, litteratur och arkitektur. Den är en del av oss fast vi väljer att gå ut ur kyrkan och bli praktiserande ateister.

Sanningskriterier

Samma sak gäller för de bibliska berättelserna, med dem julevangeliet. De är essensen i den kristna tron som bygger upp vår kultur. Berättelser är något man ska lyssna till, säger Danielsson och minns hur han som liten parvel var fascinerad av berättel-

sen om Josef i Egypten.

– Låt berättelserna utföra sitt jobb, i både sinne och hjärta, säger han.

– Går du på en konsert med verk av Beethoven har du en helhetsupplevelse. Du går miste om hela grejen genom att lyssna till en musikkritikers föreläsning i stället för att lyssna till orkestern. Det är meningslöst att fråga om konsertverket var sant.

Berättelserna är det största i den kristna traditionen, menar Danielsson, de är skimrande, livsbejakande och livshotande världar. Vi får träda in i de världarna och se att livet är något fantastiskt och att det har en mening, att det finns också annat än egoism och snålhet i vår värld.

– Julberättelsen är upprisk också, den sätter ett barn i centrum för hela världsallett.

Kommersiellt skäll

Tyvärr har kyrkan själv gjort sig skyldig till att analysera sönder sina berättelser. Lyckligtvis jobbar också icke-kyrkliga aktörer med att hålla fram det kristna kulturarvet.

– Tag bara Sveriges Radios P2. Det är adventsmusik, det är julmusik, det är kompositioner som lyfter fram tre vise män. Det är musik som lyfter fram berättelserna, säger Danielsson.

Om Åbo fått en stor krubba direkt från Vatikanen så har Posten på Åland gett ut en serie frimärken med motiv från 1400-talsmålningar, också det i samarbete med Vatikanen.

– Berättelserna finns överallt i vår kultur, säger Danielsson.

Han är försiktig med att döma ut julkommersens. Han berättar om ett julkort där en herde med sin hund lyssnar till änglamusiken. Hunden skäller så att herden har svårt att höra.

Kommersens gör det svårt att se det heliga. Men också det kommersiella samhället är genomsyrat av de kristna berättelserna. Julgatornas stjärnor kommer från Betlehem, det vet alla. Adventsljusstakarna i hemmens fönster förvandlar vår vardagsomgivning till kulisser för berättelsen om hur ett litet barn föddes i ett stall och lades i en krubba.

Så låt oss lyssna till den.

Fridfull jul och ett välsignat Nytt År!

MUSIKFESTSPELEN KORSHOLM www.korsholmmusicfestival.fi	Evangeliska folkhögskolan tfn: 010 327 1600, www.efo.fi	Wahlroos Verkstad www.wv.fi
www.restaurantgh.fi	RAITISMAJA AKASLÖMPÖLÖ, KOLARI, YLLÄS www.nykter.fi www.raitismaja.fi	KREDU www.kredu.fi
KATTERNÖ GROUP	Kronoby Kommun www.kronoby.fi	ÖNUF, tel. (019)532 412
Karleby Stad Tel. 06-828 9111 www.karleby.fi	NYKARLEBY SJUKHEM Tel.06-788 9020	PORAUSÄSSÄT BORRESSET www.porausassat.fi
Mörskom Kommun www.myrskylä.fi	Uffes MAT & CAFÉ www.uffes.fi	folkhälsan www.folkhalsan.fi
ORAVAIS TEATER www.oravaisteater.fi	Minneslots expert- och stödcenter Österbotten www.muistiminne.fi	OstroCenter www.ostrocenter.fi
Grankulla Stad www.grankulla.fi	www.spfpension.fi	EKO-jordkällare EKO-maakellari www.kovjokielement.fi
SÖDÖS GRÄV & TRANSPORT www.sodos.fi	Aspegrens trädgård & Hembygds museum www.rosenlund.fi	WILLY'S BOATS Tel. 040-7536359
GUMMI-JÄRVINEN AB www.kumi-jarvinen.com	VÖRÅ KOMMUN VÖYRIN KUNTA www.vora.fi / 06-382 1111	Inremissionshemmet 06-7282010
Höstenaffär Begravningsbyrå Fant Kikkakassa Hästaautotomist www.begravningsbyrafant.fi	Missionskyrkan i Finland www.missionskyrkan.fi	Anders 050-592 1192 Magnus 050-593 4432 www.enagolvochtak.fi

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54 VEGA

(med repris 8.54)

Fre 20.12 Anders Lindström, Ekenäs **Lö** 21.12 8.53 Familjeandakt. Gunborg Lindqvist, Esbo **Må** 23.12 Nina Österholm, Helsingfors **Ti** 24.12 Sofie Björkgren-Näse, Vasa **Ons** 25.12 Inför julottan kl. 07.50. Konstnären Francesco Artese berättar om den traditionella syditalienska julkrubba som han byggt upp i Åbo domkyrka. **Fre** 27.12 Stina Lindgård, Borgå **Lö** 28.12 8.53 Familjeandakt. Kyrkan med alla fem sinnen. (Repris från 21.11.2005) **Må** 30.12 May Wikström, Sibbo (repris från 20.12.2011) **Ti** 31.12 Björn Vikström, Borgå **To** 2.1 Malena Björkgren, Åbo.

Aftonandakt kl. 19.15 VEGA

Fre 20.12 Tua Sandell, Helsingfors **Lö** 21.12 17.58 Ett ord inför helgen, Kronoby kyrka. **Sö** 22.12 Boris Salo, Jakobstad **Må** 23.12 Boris Salo, Jakobstad **Ti** 24.12 Julpsalmer kl. 17.45 **Ons** 25.12 Juldagen. Textläsare: Hedvig Långbacka och Mikael Lindfelt (repris från 2009) **To** 26.12 Boris Salo, Jakobstad **Fre** 27.12 Boris Salo, Jakobstad **Lö** 28.12 17.58 Ett ord inför helgen, Solf kyrka. **Sö** 29.12 Boris Salo, Jakobstad **Må** 30.12 Boris Salo, Jakobstad **Ti** 31.12 Margareta Puiras, Ekenäs **Ons** 1.11 Jesu namn. Textläsare: Hedvig Långbacka och Mikael Lindfelt. (Repris från 2010) **To** 2.1 Mo-

ÅRETS JULOTTA sänds från Sundom kyrka.

nica Heikel-Nyberg, Grankulla (repris från 17.8.2010).

Gudstjänster VEGA

Sö 22.12 Julmusik från Kronoby kyrka.

Traditionella julsånger varvade med mindre kända tillsammans med elever i Kronoby gymnasium och Ådalens skola. Mellersta Österbottens kammarorkester medverkar. Radio Vega kl. 13.03, sänds

även i Yle Fem annandag jul kl. 15.00. **Julafton** 24.12 Julbön med Borgå svenska domkyrkoförsamling. Predikant: Björn Vikström. Liturg: Marina Smeds. Radio Vega kl. 17.00. **Juldagen** 25.12 Ekumenisk julotta med Sundom kapellförsamling och Sundom missionsförsamling. Predikant: Catarina Olin. Liturg: Tor-Erik Store. Radio Vega och Yle Fem kl. 8.00. **Annadag jul** 26.12 Gudstjänst med Matteus församling i Helsingfors. Predikant: Stefan Forsén. radio Vega kl. 13.03. **Sö** 29.12 Gudstjänst med Solf församling. Predikant och liturg: Henrik Östman. Organist: Anders Kronlund. Solist: Rasmus Karlsson. Radio Vega kl. 13.03. **Nyårsdagen** 1.1 Gudstjänst med Korsholms svenska församling. Predikant och liturg: Berndt Berg. Radio Vega kl. 13.03.

Himlaliv VEGA

Sö 22.12 Jul med familjen Romberg. Repris Yle Fem kl. 20.30. **Sö** 29.12 Nina Åström sjunger sånger i juletid tillsammans med Wilma Witick och Kimmo Suomela. Yle Fem kl. 20.30, repris ti 31.12 kl. 16.55.

*Fridfull Jul och ett
Gott Nytt År!*
Edit Lind
Malax

**JULEFRID
och
JULEFRÖJD**
till alla vänner nära
och fjärran önskar
GUNVOR (Guggo)
HELANDER
gm FMS.s julinsamling.

LÖNNQVISTARNA I VANDA
nämligen 94-åriga Eric samt Anders och Eija och barnbarnen Linda, Ida och Oskar sänder varma jul- och nyårshälsningar till Kyrkpressens alla läsare.

**KALLELSE
TILL ÅRSMÖTE**
Finlands svenska kyrkosångsförbund rf håller årsmöte tisdagen den 7 januari 2014 kl.16.00 i Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2, Esbo.
Centralstyrelsen

**Välsignad jul
och
ett gott nytt år!**
önskar

KP
KYRKPRESSEN

Fontana Media

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

Ingen orsak att oro sig för kristendomen

ESSÄIST. För ungefär tio år sedan blev Antti Nylén katolik efter att han under yngre år varit en "pseudoateist". – Jag tycker att katolska kyrkan representerar det mest neutrala och ursprungliga i kristen tro. Luthersk kristendom ser jag som en arrogant kristen sekt.

TEXT: TOMAS VON MARTENS FOTO: JEREMY BENGTS

När **Antti Nylén** var yngre trodde han att han kanske skulle bli poet.

– Det är ganska märkligt att många författare börjar med poesi. Det verkar vara en underförstådd idé att poesi är den främsta formen av litteratur. Själv märkte jag att sakprosa var det jag hade lättast för. Att skriva en roman med fiktiva karaktärer känns övermäktigt.

Antti Nylén är en prisbelönt essäist och översättare av klassisk fransk och engelsk litteratur till finska. I år utkom hans bok **Tunnustuskirja** (Bekännelsebok) på Kirjapaja. I den skriver han om sin katolska tro och diskuterar kristendomen.

Just nu upplever han en viss trötthet i sitt skrivande.

– Det känns som om jag har sagt allt jag vill säga. En orsak är att jag inte hunnit läsa tillräckligt mycket. För att kunna skriva måste man läsa. Hösten har varit arbetsdryg. Jag är kolumnist i tre tidningar och har deadlines som hela tiden pressar mig. Varje gång ska man försöka säga något nytt och vettigt. Jag har börjat drömma om att prova på nya litterära genrer.

Nylén märkte under gymnasietiden att de franska författarna från 1800-talet hade mycket att säga som passade in på vår moderna tid. Också när det gällde trofrågor. Tiden efter den franska revolutionen var kaotisk. Under en och samma generation förvandlades ett kejsardöme till kungadöme och sedan till republik.

– De romantiska och senromantiska författarna var pessimistiska tänkare som förstod sin samtid bättre än vad den tidens framgångsivrare gjorde.

De mer pessimistiskt inriktade tankarna insåg att samhälleliga framsteg ledde till nya och mer subtila existentiella utmaningar för människan. Samtidigt som man byggde det kommande paradiset byggde man också nya helveten för människan.

En enkel och konkret tanke

Nylén tycker att steget från dessa 1800-talsförfattares insikter till vår tid inte är långt.

– Vårt samhälle är superhygieniskt, vi har välstånd och en högt utvecklad medicinsk och teknisk kunskap. Samtidigt hotas vi av enorma globala utmaningar inom många områden.

Liknande insikter kan upptäckas hos **G.K. Chesterton** och hans bok *Orthodoxy* som utkom 1908. Den boken har Nylén översatt till finska med titeln *Oikea oppi*.

– Chestertons tankar, som nedtecknades för hundra år, sedan passar också bra in i vår tid. Han går igenom alla ideologier och ismer i tiden och som botedemedel rekommenderar han en ortodox kristen tro. På Chestertons tid var det politiska fältet indelat i bland annat imperialister och socialister. Det fanns också många olika andliga rörelser som teosofier och rörelsen Kristen vetenskap.

Nylén säger att Chestertons medicin mot all världslig och andlig förvirring är en enkel och konkret tanke.

– Chesterton betonar vikten av handling istället för att tappa bort sig i alla ismer och åsikter. **C.S. Lewis** inspirerades mycket av Chestertons tankar. Lewis ser världen som ursprungligen god, men sedan har det gått snett

DET FÖRSTA barnets födelse var en omskakande upplevelse för Antti Nylén. – Att födas är samtidigt både tragiskt och lyckligt, säger han.

för oss. Men vi kan fortfarande minnas den goda världen. Ur detta uppstår en inre spänning.

Nylén säger att all medveten politisk och kulturell påverkan handlar om just detta: hur skapar vi en bättre värld?

– Alla konflikter kommer ur de olika svar vi människor har på den frågan. Chestertons svar är att vi ska kavlarna upp ärmarna och sätta igång i stället för att prata.

För ungefär tio år sedan blev Antti Nylén katolik efter att ha varit en "pseudoateist".

– Jag tycker att katolska kyrkan representerar det mest neutrala och ursprungliga i kristen tro. Luthersk kristendom ser jag som en arrogant kristen sekt. På finska talar vi om "uskonpuhdistus", och det är ju grovt missvisande, ordet reformation är mera neutralt.

Nylén kallar sig för pseudoateist för att han växte upp i ett icke-troende hem och i en kultur som helt negligerade det kristna arvet.

Att födas är tragiskt

– Jag läste europeisk klassisk litteratur och det började irritera mig att Bibeln

nämndes i var och varannan bok. Det irriterade mig eftersom jag hade blivit uppfostrad i ett samhälle där tro och religion anses vara något meningslöst och icke-existerande. Den här inre spänningen var en av många orsaker som på lång sikt ledde till att jag anammade en kristen tro.

En annan betydelsefull händelse som är viktig för hans tro var det första barnets födelse.

– Det var en så omskakande upplevelse. Jag insåg livets skörhet och det tragiska i att födas. När det gäller döden finns det lite mera förhandlingsutrymme. Men vår födelse väljer vi inte själva. Det är samtidigt tragiskt och lyckligt att födas.

Han tror att hans filosofiska och intellektuella intressen beredde vägen till en större känslighet och mottaglighet för det religiösa.

Som katolik klassar sig Nylén som tillhörande gruppen dissidenter – dem som vill se genomgripande reformer.

– För det stora flertalet människor är inte frågor om homosexualitet, preventivmedel eller skilsmässa längre några avgörande moraliska hörnstenar. Om

Konstellation i upplösning

FILM

A late quartet

Regi: Yaron Zilberman
Premiär: 20 december

När medlemmarna i den världsberömda stråkkvartetten börjar repetera inför sin kommande Beethoven-konsert står det snabbt klart att allt inte är som det

ska. Cellisten Peter Mitchells (Spelad av **Christopher Walken**) händer lyder honom inte och efter läkarundersökning diagnostiseras han med Parkinsons sjukdom. Det kvartetten måste ta ställning till är om de ska lyckas spela en sista konsert tillsammans. Det visar sig att Mitchells skakande händer bara är ett av problemen kvartetten står inför

– sjukdomsbeskedet utlöser inre stridigheter och undertryckta konflikter som fått puttra under locket i tjugofem år.

Så blir alltså *A late quartet* en film som handlar mera om tilltrasslade relationer till tonerna av stråkmusik än om Parkinsons sjukdom. Som om det inte var nog inleder den vuxna men omogna dottern till två av musikerna, också hon violinist, en hämndaktion mot sina frånvarande föräldrar. Cellistens

CHRISTOPHER WALKEN spelar en cellist som får diagnosen Parkinsons sjukdom.

kamp med den sjukdom som tvingar honom lämna hela det liv han byggt upp får ty-

vänn en underordnad roll, eftersom han bara har en biroll i de stora relationsbekymren.

Skådespelarna har alldeles säkert fått lära sig hur man ska hantera ett instrument så att det ser övertygande ut. Men det går inte särskilt bra. Att som violinist tvingas se skådespelare låtsas spela Beethoven i en timme och fyrtiofem minuter lägger tyvärr en lätt komisk prägel på hela filmen. Tråkigt, för det som läggs fram om det komplicerade livet som musiker är på många plan träffsäkert och övertygande.

CHRISTA MICKELSSON

Uppföljaren som höjer blicken

FILM

Hobbit – Smaugs ödemark

Regi: Peter Jackson

Det är resan, inte målet, som är huvudsaken. Det är en princip man med fördel kan applicera på Peter Jacksons Hobbit-filmer, ett stycke fantasy i det klassiska roadmovieformatet.

Men där man i den första filmen packade väskorna i all oändlighet vankas det nu något rakare rör. Inte för att det sker på bekostnad av de mera lyriska aspekterna. Visst, här finns nappatag som får blodet att isa sig. Men det bjuds också på stunder av absolut skönhet, komplett med vyer och naturstudier som får det mesta på Geography Channel att blekna.

Då har vi inte sagt ett ord om de högst mänskliga, rentav humanistiska, kvaliteter som präglar materialet. Talande är att det är en "hobbit", en liten puttefnask, som står i händelsernas centrum.

Det är fråga om den gode Bilbo (Martin Freeman) som tillsammans med Thorin Eakensköld (sma-ka på namnet, lika keltiskt som fornnordiskt) och tolv andra dvärgar sätter kurs på det mytomspunna Ens-liga berget.

Det behöver knappast sägas att det är en odysse av det våldigare slaget. Här lurar yttre faror, såsom orcher och jättespindlar, men också svek och misstänksamhet av olika folkslagen emellan.

Hobbit-pappan J.R.R. Tolkien (1892–1973) var själv en hängiven katolik och inte helt överraskande har de allegoriskt spetsade "konspirationsteoretikerna" försökt läsa in både ett och annat i hans texter. Poängen är att där bluesbrodern, Narnia-kronikören C.S. Lewis ibland har svårt att dölja den religiösa symboliken uppvisar Tolkien – i tolkning av maestro Peter Jackson – en helt annan integritet.

I den nya Hobbit-filmen finns mycket gott och ont, det förstås, men det är sällan renodlat eller ut-studerat. Och även när regissören tar i är det inte så byxorna spricker. Trots att de yttre ramarna är närmast gammaltestamentliga – riken faller och folk går under – är filmen innehållsmässigt mera ödmjuk.

Mycket av styrkan i Smaugs ödemark ligger i detaljerna, i de med pietet och stor kärlek framkallade miljöerna. Här kunde man förstås dra en trall om den digitala bildestetiken – en fin dräng men dålig husbonde – men faktum är att man på den punkten börjar närma sig en nivå som gör att fantasin förvandlas till verklighet. Skönheten ligger inte längre blott i betraktarens öga, så att säga.

I den meningen kanske filmen snarare handlar om tro än om tvivel, låt sen vara att man även i detta fall får lust att varna för falska profeter. Jag syftar på det nya sköna HFR-filmformatet som tar mera än det ger. Alternativ finns.

• KRISTER UGGELDAHL

MARTIN FREEMAN spelar Bilbo i en saga där fantasin blir verklighet.

inte katolska kyrkan inser detta så går den mot sin undergång.

Nylén säger att det förstås finns en risk att den nya påven Franciskus gör en "Obama", det vill säga att han inte infriar förhoppningarna om reformer.

– Men jag är inte orolig för kristendomens framtid. Man måste försöka se det hela i ett större perspektiv. Förändringarna kommer och går i vågor.

Positiv sekularisering

Att världen sekulariseras och blir mer världslig är ett resultat av kristendomen och något önskvärt, tycker Nylén.

– Det kristna hoppet och strävan är ju jämlikhet, mat åt alla, acceptering av olikhet och pluralism. Alla förstår att exempelvis islamofobi är en form av förtäckt rasism. I dag får man inte tycka illa om folk med annan hudfärg och då tar sig rasismen uttryck i räds-

la för främmande religioner.

I sin bok *Tunnustuskirja* diskuterar Nylén också de senaste årens nyateistiska väg.

– Det verkar som om de mera arroganta och naiva formerna av ateism tappat fotfäste. Richard Dawkins har blivit en ateistisk clown i mångas ögon, ett dåligt skämt.

Nylén säger att den offentliga diskussionen om religionens roll ofta är otroligt naiv.

– Folk struntar i tro och religion men ändå kan de ha självsäkra åsikter om katolska kyrkan eller om påven. Ofta kräver man att jag ska stå till svars för allt som en dryg miljard katoliker tror på.

I rollen som en offentlig kulturpersonlighet får han sin röst hörd relativt ofta. Den rollen har med åren gjort honom mera timid och balanserad.

– Som påverkare har man ett ansvar och jag är inte längre lika provokativ som jag var som yngre. Å andra sidan tycker jag att det finska diskussionsklimatet är överdrivet allvarstygnt. Jag saknar en mer frigjord genre och en humoristisk inställning i den offentliga diskussionen. Medierna är fulla av alltför hyggliga typer. Och släpp gärna fram en person som Jussi Halla-aho och låt honom uppträda i det offentliga på jämlika villkor.

ANTTI NYLÉN

• Antti Nylén (f.1973) har gett ut två essäsamlingar och översatt exemplvis Charles Baudelaire och Gustave Flaubert till finska.

• I vår ska han översätta sin idol-artisten och popsångaren Morrisseys självbiografi till finska.

• Ifjol utkom hans översättning av den kristna klassikern *Orthodoxy* av G.K. Chesterton (Oikea oppi).

• I år utkom den självbiografiska essä- och debattboken *Tunnustuskirja* (Bekännelsebok) på förlaget Kirjapaja.

”Folk struntar i tro och religion men ändå kan de ha självsäkra åsikter om katolska kyrkan eller om påven. Ofta kräver man att jag ska stå till svars för allt som en dryg miljard katoliker tror på.”

Ljus, högtidlig julglädje

MUSIK

Jul med Exaudio

Dirigent: Hanna Kronqvist

Det är en intressant julskiva som damkören Exaudio har gett ut under ledning av sin dirigent Hanna Kronqvist. Exaudio (som

på skivan ofta oförklarligt stavas sitt namn eX-audio) är en elitkör bestående av sångare från hela Svenskfinland som samlas sällan (men förmodligen desto bättre förberedda) för att öva för något projekt, i detta fall till sin första skiva.

Det är ett bra koncept som gör att man slipper rutinövningarnas tris-

EXAUDIO DIRIGERAS av Hanna Kronqvist.

tess. Å andra sidan hinner framförandena inte mogna. Och för en utomstående känns det lite blekt att lyssna på en kör som varken har historia eller sammanhang i motsats till exempelvis Florakören eller MM.

I skivfodralet står det att

Exaudio vill bredda gränserna på ett sätt som "känns naturligt för dagens unga kvinnor". Existerar det körmusik som känns naturlig för dagens unga kvinnor men inte för andra, exempelvis mig? Den här skivan bevisar motsatsen. Jag tyckte väldigt mycket om den.

Huvudnumret är Ulf Långbackas tredelade svit *Nativitas* som bygger på ord ur *Piae Cantiones*. Damrösternas lju-

sa klang och skira harmonier blandas med slagverk i en stämning av ung, högtidlig glädje. Skräddarsydd musik som sitter bra för kören.

Ljus, högtidlig glädje präglar skivan över huvud taget. Arrangemang- en fräschar upp trötta jul-sånger såsom *Härlig är jorden* och slagverken gör bra ifrån sig i några av dem.

En spänstig skiva.

• ERIK WAHLSTRÖM

UR EVANGELIET

”Och Ordet blev människa och bodde bland oss.”

Läs mera i Joh. 1:1-14.

OM HELGEN

I dag är en frälsare född!

På juldagen firar kristna jorden runt julnattens under. Gud blev människa och började sitt mänskliga liv som vi alla gjort – som ett hjälplöst spädbarn.

Mitt under årets mörkaste tid, när många av oss undrar om ljuset någonsin kommer att återvända, kommer julen som ett välkommet tillfälle att fira. Och precis som julen markerar den tid på året när vi åter vänder oss mot längre dagar markerar julens bibeltexter också en vändning i mänsklighetens historia och en påminnelse om att vi inte är ensamma i mörkret.

RUNT KNUTEN

”Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.”

Änglakör med barn från Östensö skola sjunger i Familjens julbön julafton kl.12 i Pedersöre kyrka.

Några platser kvar på vår resa till Andalusien 14-21.1.2014 - kom med!

Vi börjar vår resa med en tre dagars tur i Malaga, Sevilla, Cordoba och Granada, sedan stannar vi resten av tiden i Almuñécar därifrån vi gör utfärder åt olika håll. Pris: 950 € (enkelrumstillägg ca 155 €)

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi

Tekniska arrangör: Göran Sundqvist Travelpartner

INSIDAN

Ansvarig redaktör: Erika Rönngård, 040 831 661, annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen! Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi Kyrkliga annonser: 040 831 661, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN GUNNEVI STYRSTRÖM

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Barnet som ger oss utrymme

I FÖRSAMLINGEN gjorde en ”eftisgrupp” helt underbara ånglar. Det gav av oss idén att låta barnen skapa en julkrubba. Änglarna hade vi ju redan, liksom Jesusbarnet och en uppsättning djur. Det blev en mångfald av karaktärer.

Vi upptäckte att figurernas anletsdrag avspeglade den sinnesstämning som barnen själva hade den dagen. Särskilt reagerade vi på en ledsen, nästan sur, Maria. Vi som ville ha en vacker och glad Maria, en stolt mamma.

Det tog en stund innan vi kom till insikt om hur nära julens verklighet barnen förde oss. Maria föder sitt barn i utanförskap bland djuren, långt hemifrån. Det är ingen avundsvärd situation. Många barn föds och måste leva under svåra förhållanden. Utanför samhällets trygghetsramar, utan riktig bostad, utsatta för förföljelser och förtryck, på flykt undan krig och katastrofer. Vår oförskönade vardagsvärld finns med i julevangeliet. Där trängs glädje och förundran med förpliktelse, nattvak, trötthet och ångslan för hur det ska bli.

BARNENS NÄRHET till sina känslor, deras nyfikenhet och kloka frågor, deras förmåga att vara närvarande i det som de just nu upplever, gav oss en julkrubba där Gud blir en av oss. Gud kommer nära, delar våra livsvillkor och vet vad det är att vara människa.

Det var inte Maria och Josef som fick besök av änglarna, utan fattiga och illa ansedda herdar. De fick först av alla höra glädjebudskapet: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er ...”

Frälsare är ett vanligt ord i våra julpsalmer och frälsning är ett huvudord i vår tro. Oftast översätter vi frälsning med befrielse och räddning och tänker på förlåtelsen, befrielsen från synd och skuld. Som verb betyder ordet också: ”bereda plats”, ”ge utrymme”.

I Lukas julberättelse fanns det inte plats för den heliga familjen i något härbärge, men alla får vi plats omkring Barnet som väddar: Ta emot mig! Skydda mig! Jag behöver dig! Barnet i Betlehem uppmanar oss att skapa och reflektera kring en gemenskap där alla räknas och får utrymme.

Julbarnets hälsning är: Det finns plats för dig! Och tar vi barnet till oss, så förstår vi att vi behöver ge livsutrymme åt varandra och stå på den människas sida som är värnlös och behöver vårt beskydd.

Gunnevi Styrström är kaplan i Mariehamns församling.

#bönetwitter

”Gud, tack för julens under, det nyfödda barnet. Tack för att du blev människa som vi för att dela livet med oss. Hjälp oss till kärlek, vänskap och omtanke. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN Jes. 52:7-10

ANDRA LÄSNINGEN 1 Joh. 1:1-14 eller 1 Joh. 4:9-16

EVANGELIUM Joh. 1:1-14

Juldagen. Temat är ”Ordet blev människa”.

PSALMFÖRSLAG

26, 25, 28, 22(N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

GUNNEVI STYRSTRÖM är född i Lemland på Åland. Hon studerade teologi vid Uppsala universitet och prästvigdes 1983 i Uppsala domkyrka. Därefter arbetade hon i Sverige under många år, senast som kyrkoherde i Vallentuna i Stockholms stift.

2002 återflyttade hon till Åland och har fungerat som t.f. kyrkoherde i Hammarland. Sedan 2010 är hon kaplan i Mariehamn.

Till fritidsintressena hör litteratur, musik och resor.

KALENDERN 20.12-2.1

DOMPROSTERIET

■ BORGÅ
FRE 20.12 KL. 11.30: STÄNGER PASTORSKANSLIET
LÖ 21.12 KL. 17: DE VACKRASTE JULSÄNGER I MIKAELSKAPELLET, FAGERSTA med Finlands Lucia
SÖ 22.12 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
SÖ 22.12 KL. 16: DE VACKRASTE JULSÄNGER I MARIAGÅRDEN
JULAFTON 24.12
KL. 13 & 14: ANDAKT I NÄSEBACKENS BEGRAVNINGSKAPPELL
KL. 15: JULBÖN I DOMKYRKAN FÖR BARNFAMILJER
KL. 15.30: JULBÖN I EMSALÖ KAPPELL
KL. 17: JULBÖN I KULLO BYKYRKA
KL. 17: JULBÖN I BORGÅ DOMKYRKA, radiering
KL. 23: GUDSTJÄNST I JULNATTEN, Sjötorp Kråkö
JULDAGEN 25.12
KL. 8: JULLOTTA I DOMKYRKAN
KL. 8: JULLOTTA I S:T OLOFS KAPPELL, Pellinge,
KL. 8: JULLOTTA I SVARTBÄCK-SPIJUTSUNDS SKÄRGÅRDSKYRKA,
KL. 18: JULKONSERT I DOMKYRKAN
ANNANDAG JUL 26.12 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
SÖ 29.12 KL. 12 HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
TI 31.12 KL. 18: BÖN INFÖR NYÅR I DOMKYRKAN
ONS 1.1 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN; KL. 13.15-15: ÖPPET HUS PÅ BISKOPSGÅRDEN

■ LAPPTRÅSK
Fre 20.12 kl. 9.30: Julandakt med daghemmet och vuxen-barngruppen, Kaj Silfvast, Stina Lindgård.
LÖ 21.12 kl. 18: Änglarnas jul. Barn- och ungdomskören Ocarina uppträder i kyrkan. Fritt inträde, programblad 10 euro.
SÖ 22.12 kl. 18: De vackraste julsångerna för stora och små samt utlysande av julfreden inne i kyrkan, Cantando, Henrik Lund, Jan-Erik Slätis, Anne Starck, Måns Vikström, Stina Lindgård. Glögg och pepparkaka före julsångerna börjar.
Ti 24.12 kl. 17: Julbön i kyrkan för stora och små, sång av Minna Österholm, Måns Vikström är kantor, Stina Lindgård
On 25.12 kl. 9: Julotta i kyrkan, sång av Emilia Lindgård, Stina Lindgård, Hannu Pentti
To 26.12 kl. 14: De vackraste julsångerna på Hemborg i Hindersby, Anita Widell, Susann Stenberg, Kaj Silfvast. Marthaföreningen bjuder på kaffe.
Sö 29.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Hannu Pentti
On 1.1 kl. 18: Tvåspråkig kvällsmässa i kyrkan, Anita Widell, Mia Aitokari

Resa till Israel 17-24.3.2014: Vi besöker intressanta bibliska platser med egen buss och har svenskspråkig guide. Halvpension. Reseledare Stina Lindgård, t.f. kyrkoherde. Fråga mer av Stina tfn 050 3827524 eller stina.lindgard@evl.fi

Mer information om verksamheten: www.lapptraskavl.fi och på Facebook. Välkommen med!

■ LILJENDAL
Högmässa: sö 22.12 kl 10 i Sävträsk kapell. HD/Arno Kantola.
De Vackraste Julsångerna: sö 22.12 kl 18 i kyrkan. Tvåspråkigt. Kyrkokören o Ö.N.:s Lucia medverkar. Konferencier: Mia Bruce.
Julbön: julafton ti 24.12 kl 12 i Servicehuset HD, kl 13 i Andreaskapellet, kl 15 i Sävträsk kapell, HD/KB-Å.
Julotta: juldagen on 25.12 kl 10 i Sävträsk kapell. HD/VT. OBS! tiden har ändrats!
Aftongudstjänst: julannandag to 26.12 kl 18 i sävträsk kapell. AW/VT.
Gudstjänst: sö 29.12 kl 10 i Sävträsk kapell. AW/Kaj Silfvast.
Nyårsdagens högmässa: on 1.1 kl 16 i Sävträsk kapell. AW/Mia Aitokari. Delvis tvåspråkig. OBS! Tiden!

■ LOVISA
Gudstjänst: sö 22.12 kl 12 i kyrkan, Blom, Tollander, Eva-Christina Pietarinen sopran
Konsert: sö 22.12 kl 21 i kyrkan; Lovisakörens julmusik, dir. Arno Kantola
Barnens julbön: ti 24.12 kl 13.30 i kyrkan, Blom, Tollander
Julandakt: ti 24.12 kl 15 i kapellet, Blom, Tollander
Julbön: ti 24.12 kl 17 i kyrkan, Blom, Tollander
Julotta: ons 25.12 kl 8 i kyrkan, Blom, Tollander
Stefanidagens gudstjänst: to 26.12 kl 12 i Valkom kyrka, af Hällström, Tollander
Högmässa: sö 29.12 kl 12 i kyrkan, af Hällström, P Jokinen
Nyårsaftonens tvåspråkiga gudstjänst: ti 31.12 kl 18 i kyrkan, Oksanen, Blom, Tollander
Nyårsdagens gudstjänst: ons 1.1 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Tollander

■ PERNÅ
Adventskonsert: lö 21.12 kl. 18.00 i kyrkan. Kvartetten Jammin' & Showkören Let Us Be Frank, pianist Marja Pohjola. Programblad 5 euro, till förmån för Kyrkans Utlandshjälp, Filippinerna.
Högmässa: sö 22.12 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Camilla Wiksten-Rönnebacka.
Julandakt för Hemgården och Lyckan: sö 22.12 kl. 13.00 i Hemgårdens matsal, Robert Lemberg, Camilla Wiksten-Rönnebacka.
Julbön: ti 24.12 kl. 13.00 i Sarvsalö kapell, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Julbön: ti 24.12 kl. 15.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen, (på finska kl. 16.30).
Julotta: on 25.12 kl. 8.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Camilla Wiksten-Rönnebacka, (på finska kl. 9.30)
Tvåspråkig julandakt: to 26.12 kl. 13.00 i Solbacka Isnäs, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Mässa i Taizéstil: sö 29.12 kl. 18.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Nyårsaftonens gemensamma mässa med Lovisanejdens församlingar: ti 31.12 kl. 18.00 i Lovisa kyrka.

Nyårsdagens högmässa tillsammans med Borgå svenska domkyrkoförsamling: on 1.1.2014 kl. 12.00 i Borgå domkyrka. Efter mässan biskopens nyårsmottagning i biskopsgården. Vid behov av kyrkskjuts ring pastorskansliet tel. 044-7229242 senast 20.12.

■ SIBBO
SIBBO KYRKA: Sö 22.12 kl 12 mässa Ola Byfält, Lauri Palin. Lö 21.12 kl 18 Konsert med Helsingfors Barockorkester. Biljetter via Lippupiste. Sö 22.12 kl 18 De Vackraste Julsångerna. Magnus Riska, Anders Ekberg, Palin, Marina Palin, Patrik Frisk, Niklas Mansner, Zacharias Holmkvist, Kaffekören, Julsångskör, Luciaprogram. Julsångskören övar i kyrkan kl 16.
Julhelgen i Sibbo kyrka: Julafton kl 12 familjebön, Katja Korpi, Palin, Barnkör och Mittemellankör. Julafton kl 16 julbön Riska, Ekberg, Blåsartrio: Tre generationer. Juldagen kl 8 julotta Byfält, Ekberg, Palin, Kyrkokören. Annandag jul kl 12 mässa Korpi, Ekberg. Nyårsdagen kl 18 (obs! tiden) mässa Byfält, Ekberg. Kyrkkaffe och sång i Prästgården.
N PAIPIS: Julafton kl 12 julbön Byfält, Ekberg. Sö 29.12 kl 10 mässa (obs sammanlyst, ingen mässa i Sibbo kyrka) Korpi, Ekberg.
Servicehuset Linda: Julafton kl 11 julsånger med ungdomar, Frisk, Isabella Munck.
Kyrkans Ungdoms julfest: Fr 27.12 kl 19 i Kyrkoby församl. hem. Festival Per Stenberg, Julgröt.
Församlingsmedlemmarna tillönskas en Fridfull Julhelg!

HELSINGFORS PROSTERI

■ JOHANNES
Fr 20.12 kl. 8.15: Julgudstjänst med Drumsö lägstadium i S:t Jacobs kyrka.
kl. 10: Julgudstjänst med Cygnaeus lägstadium i Gamla kyrkan.
kl. 10-12: Julgrötscafé i Hörnan. Ollberg.
LÖ 21.12 kl. 16: Avskedsfest med de vackraste julsångerna och ljusmässa i Tomas kyrka. Kyrkans och kaplan Tomas Kyras avsked. Ray, Djupsjöbacka, Frände, Almqvist, Böckerman. Tomas vokalensemble.
SÖ 22.12 kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Terho, Repo-Rostedt, Almqvist. Jubilate. Finlands Lucia medverkar vid kyrkkaffet.
TI 24.12 kl. 12: Julbön i Seniorhuset. Terho, Henricson.
kl. 14: Julbön i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt. Henricson. S:t Jacobs barnkör.
kl. 14: Julbön i Johanneskyrkan. Djupsjöbacka, Löfman. Akademen och Lyrän.
kl. 15: Julbön i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Böckerman, Enlund.
kl. 23: Mässa i julnatten i Johanneskyrkan. Lindström, Busck-Nielsen, Enlund.
ON 25.12 kl. 12: Högmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Enlund.

To 26.12
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Terho, Djupsjöbacka, Löfman.
kl. 18: Julsångsgudstjänst i Berghälls kyrka. Terho, Almqvist, Böckerman. Tomas vokalensemble.
Fr 27.12
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Frivillig avgift.
Sö 29.12
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Lindström. Johannes kantori. Julkaffe.
On 1.1.2014
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Terho, Löfman.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har stängt 23-27.12: telefondit må 23.12 och fr 27.12 kl. 9-14.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 22.12 kl. 12: högm, Hallvar, Mauriz Brunell. Kyrkkaffe.
Sö 22.12 kl. 18: De Vackraste Julsångerna. Vi sjunger med Matteus julkör, dir. Anders Forsman och Stefan Forsén. Fritt inträde. Sångare, välkommen med i julkören! Övning ti 17.12 kl. 18.30-20.30 och samling 22.12 kl. 17 i Matteussalen. Anmälan och info: Anders Forsman, tfn 050-433 5578.
Ti 24.12 kl. 14: julbön för stora och små, Forsén, Daniela och Staffan.
On 25.12 kl. 21: Peace Came to Earth, julmusik med Matteus Ensemble. Fritt inträde.
To 26.12 kl. 12: högm med De Vackraste Julsångerna, Forsén, Mauriz Brunell, Forsman och Matteus kyrkokör. Radiering.
Sö 29.12 kl. 12: högm, Rönningberg, Forsman.
On 1.1.14 kl. 12: högm, Forsén. Kyrkkaffe.
DEGERÖ KYRKA Rävsvägen 13
Ti 24.12 kl. 14: julbön, Hallvar, Mauriz Brunell.
KVARNBÄCKENS KYRKA Kvarnvingen 10
Ti 17.12 kl. 19: De Vackraste Julsångerna. Mauriz Brunell, Rönningberg och Toimela Brass. Fritt inträde.
NORDSJÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
To 19.12 kl. 19: De Vackraste Julsångerna. Mauriz Brunell, Johan Hallvar och Nordsjö sängkör, dir. John Emanuelsson. Fritt inträde.
Ti 24.12 kl. 15: julbön, Forsén, Daniela och Staffan.
BRÄNDÖ/VILANS BEGRAVNINGSKAPPELL
Ti 24.12 kl. 13: julandakt, Ahlfors, Forsman.
TAMMELUNDS KYRKA, Bätledsbrinken 1
Ti 24.12 kl. 15: julbön, Ahlfors, Mauriz Brunell.
ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65
Ti 24.12 kl. 15 och 16: julbön, Rönningberg, Forsman.
On 25.12 kl. 8: julotta, Hallvar, Fors-

man, Matteus kyrkokör.
BOTBYGÅRDS KAPELL, Botbygårdsvägen 5
Ti 24.12 kl. 16: julbön, Hallvar, Mauriz Brunell.
BRÄNDÖ KYRKA Brändövägen 40
Ti 24.12 kl. 17: julbön, Forsén, Daniela och Staffan.
ALPHA 2014: Ny alphakurs börjar 16 januari! Kom med och ta reda på vad kristen tro egentligen är! Närmare info i Kyrkpressen, på www.matteus.fi och via broschyren Vill du vara gruppleddare under alphakursen? Lördagen den 11.1 ordnar vi en inspirationsdag för alfaledare. Mera info och anmälningar senast 7.1 till cecilia.forsen@evl.fi.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
sö 22.12:
kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka. Thylin, Ahlberg.
kl. 10 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.
kl. 15.30 Puls-gudstjänst: i Hagasalen, Vespervägen 12 A, 2:a vån. Björk.
Må 23.12: Kansliet stängt.
ti 24.12: Varmt välkommen på en stämningfull julbön på julafton.
kl. 12 Julbön: i Munksnäs hemmet. Niklas Bonde, Liisa Ahlberg. Matti Kuronen, sång.
kl. 13 Julbön: i Sockenbacka kyrka. Stig-Olof Fernström. Bengt Bergman. Matti Kuronen, sång.
kl. 14.30 Julbön: i Kärbole kyrka. Ronny Thylin, Kimmo Salonen. Marina Salonen, sång.
kl. 15 Julbön: i Södra Haga kyrka. Bengt Lassus, Liisa Ahlberg. Rabbe Österholm, sång.
kl. 15 Julbön: i Malmis kyrka. Halvar Sandell, Peter Hilli. Matti Kuronen, sång.
kl. 16 Julbön: i Munksnäs kyrka. Ronny Thylin, Kimmo Salonen. Marina Salonen, sång.
kl. 16 Julbön: i Mänsas kyrka. Bengt Lassus, Peter Hilli. Rabbe Österholm, sång.
kl. 17 Julbön: i Äggelby gamla kyrka. Henrik Perret, Peter Hilli. Ann-Kristin Perret, sång.
kl. 23 Gudstjänst vid Jesu födelse: i Äggelby gamla kyrka. Halvar Sandell, Peter Hilli.
on 25.12:
kl. 7 Julotta: i Munksnäs kyrka. Traditionell julotta. Niklas Bonde, Liisa Ahlberg.
kl. 12 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.
to 26.12:
kl. 10 Gudstjänst: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.
kl. 18 De Vackraste Julsångerna: i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Thylin, Hilli. Laura Veijola, sång.
sö 29.12:
kl. 10 Gudstjänst: i Äggelby gamla kyrka. Marcus Lundquist, Heikki Alavesa.

kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka. Bonde, Bergman.
ti 31.12:
kl. 18 Nyårsbön: i Mänsas kyrka. Lassus, Heikki Alavesa.
on 1.1:
kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka. Björk, Ahlberg.

HELSINGFORS PROSTERI

JULKRUBBOR: Italienska julkrubbor finns utställda i Helsingfors domkyrkas krypta Kyrkogatan 18 fram till 6.1.2014. Utställningen är öppen Må-Lö kl.10-17 och Sö kl.12-18. Dessutom finns julkrubbor utställda kring Alexandersgatan och dess omgivning. Mer info: www.jouluseimet.fi
Julradion Juder igen: en närradio-kanal, som bjuder på julmusik från svenskfinland och Skandinavien. Logga in på www.julradion.fi
Skriftskola för funktionshindrade personer: (i Helsingforsregionen) på Lärkkulla stiftsgård 3-8.6.2014 födda 1999 eller tidigare. Ansvariga är omsorgspastor Ben Thilman och diakonissan Kristina Jansson-Saarela. Första skriftskolträffen i januari nästa år. Anmälningar mot-tas av Kristina Jansson-Saarela tfn 09-23402540. E-post: kristina.jansson-saarela(at)evl.fi.
Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet vardagar 7-20 och veckoslut 10-18.
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbasrad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/najour
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identitet och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
Läs jultidens program: i våra församlingar och prosterier fram till 1.1.2014 i vår tidning Helsingfors Extra nr 4, som utkom som bilaga i KP nr 50 eller på vår sajt: www.helsingforsforsamlingar.fi
Julens olika händelser: Logga in på www.jul.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 22.12. 11 Uhr: Gottesdienst zum 4. Advent (Panzig)
Di 24.12. 14 Uhr: Familiengottesdienst zum Heiligen Abend (Martin Röker)
Di 24.12. 16 Uhr: Christvesper (Panzig)
Mi 25.12. 12 Uhr: Gottesdienst zum 1. Weihnachtsfeiertag (Panzig)
Do 26.12. 11.30 Uhr: Gottesdienst zum 2. Weihnachtfeiertag im Seniorenwohnheim (Panzig)
So 29.12. 11 Uhr: Gottesdienst zum 1. Sonntag nach Weihnachten (Panzig)
Di 31.12. 15 Uhr: Altjarsabendsgottesdienst mit Abendmahl im Seniorenwohnheim (Panzig)
Di 31.12. 18 Uhr: Altjarsabendsgottesdienst mit Abendmahl (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 22.12. 4. sö. i advent:
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15. Kanckos, Bengts, Kronlund. Kyrkkaffe i Sockenstugan.
Matthy kapell, Lisasgr. 3, kl. 10
gudstjänst med De vackraste julsångerna. Ahlbeck, Kronlund. Kyrkkaffe.
Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10 högmässa på Skälens söndag med De vackraste julsångerna. Ertman, Bengts.
Pensionärskören Furornas julkonserter: Olars kyrka, Olarsbacken 4, lö 21.12 kl. 18.
Julafton, ti 24.12:
Köklax kapell, Handelsbacken 1, kl. 11 julbön med små och stora, von Martens, Malmgren. Familjen af Hällström, sång.
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12 julbön med små och stora, von Martens, Kronlund, Nina Kronlund, sång, Walter Malmgren, gitarr. Esbo domkyrka kl. 13 julbön med små och stora, Ertman, Kronlund, Nina Kronlund, sång, Walter Malmgren, gitarr.
Alberga kyrka, Grindbergsg. 2, kl. 13.30 julbön med små och stora,

von Martens, Bengts.
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 13.30 julbön med små och stora, Ahlbeck, Malmgren, barnkören Tonsökarna & Stämsökarna. Niklas Vepsä, sång.
Olars kyrka, Olarsbacken 4, kl. 16 julbön med små och stora, Rönningberg, Malmgren. Johanna Fernholm, sång.
Esbo domkyrka kl. 17 julbön.
Kanckos, Bengts.
Juldagen, on 25.12:
Esbo domkyrka kl. 6 julotta.
Kanckos, Kronlund. Tore Ahola, sång. Albinus Borg & Piero Pollesello, trumpet.
Mataskärs kapell, Mataskärv. 3, kl. 8 julotta. von Martens, Malmgren. Niklas Vepsä. sång. Glöggserving.
Stefanidagen, to 26.12:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Jäntti, Bengts
Hagalunds kyrka, Kyrkstigen 6, to 26.12 kl. 17. De vackraste julsångerna med Pia Bengts, andakt Roger Rönningberg.
Sö 29.12. 1. sö. efter jul:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Rönningberg, Malmgren. Kyrkkaffe i prästgården.
Nyårsdagen on 1.1:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Rönningberg, Bengts. Nyårskaffe i förrättningskapellet.

GRANKULLA

Fr 20.12 kl 18 Julkaffe: för studeranden i Klubb 97.
"För dig som har varit hjälpledare i församlingen, men är nu studerande (eller i arbetslivet) ordnas julkaffe-träff."
Julkonsert - kyrkans 30- års jubileumskonsert lö 21.12 kl 15 och 18: J.S. Bach, Joloratorium (I-III). Gran-kulla kammarkör GÖR, dir. Tom Eklundh. Bulevardens kammarmusik-sällskap, solister: Hedvig Paulig, Erica Back, Niall Chorell, Robert Näse, Albert Sahlström. Biljetter 20 € vid dörren.
4 sö i advent 22.12 kl 12 Högmässa: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo.
Kaffe i nedre salen.
Julafton ti 24.12 kl12 Familjejulbön: Carola Tonberg-Skogström, Barbro Smeds, sånggruppen Fiona.
Kl 16.30 Julbön: Ulrik Sandell, Barbro Smeds, Fanny Hellström, sång.
Juldagen on 25.12 kl 7 Julotta: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, damkören Grazia medverkar. Julkaffe i övre salen, De vackraste julsångerna.
Annandag jul to 26.12 kl 12 Julmäs-sa i Sebastos: med De vackraste julsångerna, Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo.
Sö 29.12 kl 12 Gudstjänst: Johanna Södd, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.
Nyårsdagen on 1.1 kl 12 Högmässa: Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

KYRKSÄTT

Högmässa fjärde söndagen i advent: sö 22.12 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Heikel-Nyberg, Joki.
Julbön: Julafton tis 24.12 kl. 13.00 i Veikkola församlingshem. Heikel-Nyberg, Stewen.
Julbön för små och stora med jultablå: Julafton tis 24.12 kl. 14.30 i Kyrkslätt kyrka. Heikel-Nyberg, Joki.
Julbön: Julafton tis 24.12 kl. 15.30 i Kyrkslätt kyrka. Lappböle Hornkapell blåser in julen inne i kyrkan. Ina Söderlund, violin, medverkar. Heikel-Nyberg, Joki.
Julbön: Julafton tis 24.12 kl. 17.00 i Haapajärvi kyrka. Heikel-Nyberg, Joki.
Julotta: Juldagen ons 25.12 kl. 6 i Kyrkslätt kyrka. Höglund, Stewen.
Julotta: Juldagen ons 25.12 kl. 8 i Haapajärvi kyrka. Höglund, Stewen.
De vackraste julsångerna: Annandag jul tors 26.12 kl. 16 (OBS tiden!) i Kyrkslätt kyrka. Höglund, Joki. Glögg och pepparkakor efter sångstunden. OBS! Ingen högmässa i Kyrkslätt kyrka kl. 12.
Högmässa: sö 29.12 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Lovén, Joki.
Högmässa: Nyårsdagen tisdag 1.1 kl. 18 (OBS tiden!) i Kyrkslätt kyrka. Lovén, Joki.
Högmässa: sö 5.1 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Höglund, Joki.
De vackraste julsångerna: Trettondagen mån 6.1 kl. 12 (OBS! Tiden!) i Haapajärvi kyrka. Glögg och

pepparkakor efter sångstunden. Höglund, Joki.
Kyrkoherdeämbete, gravkontoret och ekonomiansliet är stängda 23-27.12.
Kyrkoherdeämbetets tfn (09) 8050 8292: Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi
Mera info på:
www.kyrkslatts.svenska.fi

TAMMERFORS

Sö 22.12: Fjärde advents gudstjänst med julsånger kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Kim Rantala, Paula Sirén, Tarja Mäki-Latvala, sång.
Ti 24.12: Julafton. Julbön i Nokia kyrka kl 15, Kim Rantala och Natalie Ball
Ti 24.12: Julbön kl 17 i Gamla kyrkan, Kim Rantala och Natalie Ball
Ons 25.12: Julmäs-sa med julglögg kl 10.30 i Gamla kyrkan, Kim Rantala och Natalie Ball.
To 26.12: Stefaniedagens kvällsbön kl 18 i Pyynikki församlingshem, Antero Eskolin och Natalie Ball
Sö 29.12: Gudstjänst kl 10.30 i Pyynikki församlingshem

VANDA

Veckomässa, Julkyrka: fre 20.12 kl. 14 i Folkhälsanhuset i Dickursby. A. Paavola, N. Fogelberg
Högmässa: sö 22.12 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, I. Hokkanen
Högmässa: sö 22.12 kl. 12 i S:t Martins kapell. M. Fagerudd, I.Hokkanen kyrka, kl. 17 i Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, N. Fogelberg.
Julotta: ons 25.12 kl. 8 i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, N. Fogelberg
De Vackraste Julsångerna: 26.12 kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson, N. Fogelberg. Gästartister: Duo BlåEld - Sanna Mansikkaniemi, sång & violin, Camilo Pajuelo, gitarr.
Högmässa: sö 29.12 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson, N. Fogelberg.
Högmässa: sö 29.12 kl. 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson, N. Fogelberg.
Nyårsandakt och -mottagning: ons 1.1.2014 kl. 12 i Prostgården med De Vackraste Julsångerna, M. Fagerudd, K. Andersson, A. Paavola, N. Fogelberg. Servering.
Julkonsert med sydamerikansk barockmusik: to 2.1.2014 kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars.
Barockensemblen Terra Ignota, dir. Sanna Mansikkaniemi. Fri entré, programblad 10/5€.
Högmässa: sö 5.1.2014 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola.
Högmässa: sö 5.1.2014 kl. 12 i S:t Martins kapell. A. Paavola.
Trettondagen: måndag 6.1.2014 kl. 10 högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson
Veckomässa: ons 8.1 kl. 8.30 i Dickursby kapell. K. Andersson.
Kvällsmässa: ons 8.1 kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola.
Pastorskansliet: är stängt vecka 52 (23-27.12.2013). I medlemsregistretärenden kan ni kontakta Centralregistret, Vallmovägen 5 A eller per tfn 830 6345. Dejourerande präst nås på tfn 830 6306.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV
Fr 20.12. kl. 09.00: Garnisonens julkonsert, uppvaktning vid hjältegraven.
Sö 22.12., 4 s. i advent: högmässa kl. 13.00, Staffan Söderlund/Per Lindgård
Ti 24.12., Julafton: finsk julbön kl. 15.00, Timo Hukka/Suvi Gräsbeck.
Ti 24.12., Julafton: julbön kl. 16.30, Staffan Söderlund/Per Lindgård. Kyrkokören.
On 25.12. Juldagen: julotta kl. 6.00, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. Sång: Klas-Erik Hele-nius.
To 26.12: Ingen gudstjänst i Bromarv.
Sö 29.12., 1 sönd e. Jul: guds-tjänst kl. 13.00, Tuija Wilman/Per Lindgård
On 1.1.2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 10.00 (Obs tiden!), Staf-fan Söderlund/Per Lindgård.
Under år 2014 är gudstjänsttiden i Bromarv i regel kl. 10.00.

EKENÄS

Weihnachtsoratorium: fr 20.12 kl.19 i Ekenäs kyrka. Västnyländska kammarkören, Bulevardens kammarmusiksällskap, dir. M. Gustafsson Burgmann, solister P. Honkanen, W. Nygård-Fagerudd, H. Rainio, J. Kuorikoski. Bilj. 15€.
Högmässa: sö 22.12 kl. 10 i Ekenäs kyrka, M. Cleve, N. Burgmann.
Julfred: sö 22.12 kl. 18 i Raseborgs slottsruin. Arr. Ekenäs och Snap-pertuna församlingar.
Finlands Lucia: sö 22.12 kl. 19.30 i Ekenäs kyrka.
JUL OCH NYÅR I EKENÄS KYRKA
Ti 24.12: Julbön kl. 13 (nallejulbön för de yngsta), kl. 14, 15, 16 (finsk) och 17.
On 25.12: Julotta kl. 6.
To 26.12: Kvällsmässa kl. 18.
Sö 29.12: Berättarmässa kl. 10.
Ti 31.12: Nyårsbön kl. 18.
On 1.1.2014: Högmässa kl. 10.
Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi

HANGÖ

Fr 20.12 South Point Gospels julkonsert i Hangö kyrka kl. 19, vi sjunger också tillsammans De Vackraste julsångerna: Dirigent och piano Roland Näse, Sigurd Id-man medverkar på orgel.
Lö 21.12 Konsert i kyrkan kl. 16: Julia Salmela och Andreas Sjöholm.
Sö 22.12 Kvällsgudstjänst i kyrkan kl. 18: A-S. Nylund, R. Näse.
Julafton, tisdag 24.12 ca 10.30: Julbön vid stallet i Stormossen
kl. 12.15: Familjejulbön i Hangö kyrka. A. Laxell, R. Näse. South Point Gospel medverkar.
kl. 14.00: Julbön i Hangö kyrka: T. Sjöblom, R. Näse.
kl. 16.00: Julbön i Lappvik kyrka: T. Sjöblom, R. Näse
Juldagen 25.12 kl. 7.00: Julotta i Taktom kapell: T. Sjöblom, R. Näse.
Annandag jul 26.12 kl. 16.00: Hemma-hos-gudstjänst hos Ebba och Anders Laxell: Tvärminnegatan 21. Roland Näse med. Salt och söt småkaks-buffé. Välkommen!
Sö 29.12 Högmässa i kyrkan kl. 12: A-S. Nylund, R. Näse.
On 1.1 Nyårsdagens gudstjänst kl. 16 i församlingshemmet: Park-gatan 7. A. Laxell, T. Nylund. Kaf-feservering.

INGÅ

Sö 22.12, 4 s. i advent, kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Sandell, Gustafsson Burgmann.
Sö 22.12 kl 18: konsert i Ingå kyrka. Västnyländska kammarkören, Kati Pirttimaa, dir.
Ti 24.12, julafton, kl 13: Julbön i Ingå kyrka. Sandell, Gustafsson Burgmann.
Ti 24.12, julafton, kl 14.30: Julbön i Degerby kyrka. Hellsten, Rosenqvist, Degerby Bortblandade Kör.
Ti 24.12, julafton, kl 16: Julbön i Ingå kyrka. Sandell, Gustafsson Burgmann.
Ons 25.12 kl 7: julotta i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann, kyrkokören.
To 26.12, Stefanidagen, kl 18: tvåspråkig gudstjänst med de vackraste julsångerna i Degerby kyrka. Sandell.
Lö 28.12 kl 13.30: julsamkväm för äldre med kaffe i församlingshemmet. Sandell mfl.
Sö 29.12, 1 s. e. jul, kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
Ons 1.1, Nyårsdagen, kl 10.00: Gudstjänst i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
Verksamhet på finska:
Pe 20.12 klo 9.00: Merituulen jou-lukirkko Inkoon kirkossa. Sandell
Ti 24.12 klo 14.30: Jouluaaton hartaus Inkoon kirkossa. Sandell, Gustafsson Burgmann.
Ti 24.12 klo 16.00: Jouluaaton hartaus Degerbyn kirkossa. Hellsten, Rosenqvist.
Ons 25.12 klo 8.30: Jouluaamon jumalanpalvelus Inkoon kirkossa. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Gaudete-kuoro.

KARIS

Nylands brigads julkonsert: Fr 20.12 kl. 9 kranedläggning på hjältegraven i Karis och kl.10 i Svartå.
De vackraste julsångerna: Fr 20.12 kl. 18 i S:ta Katarina kyrka. Med-

TACK!

Ett stort tack till alla som genom förbön, frivilligarbete, donationer, översättningar eller på annat sätt deltagit i vårt arbete under året.

Tack vare Er har vi kunnat sända ut missionärer, sprida evangelium och hjälpa utsatta medmänniskor.

Vi önskar Er alla en Fridfull Jul
och ett Välsignat Nytt År!

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

verkande: Christa Katter. Glöggservering.

De vackraste julsångerna: Lö 21.12 kl. 18 i Svartå kyrka. Medverkande: Karis- Pojo Lucia och Christa Katter. Glöggservering.

Gudstjänst: Sö 22.12 kl. 10 i S:ta Katarina kyrka.

OBS! : Sö 22.12 Ingen högmässa i Svartå kyrka.

So this is Christmas: Sö 22.12 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. En konsert med lite annorlunda julmusik med Emma-Sara Raunio och Jennifer Karlsson, sång, Jan Hellberg, klarinet och piano, Toivo Hellberg, trummor, Kjell Wikström, bas, Claus Terlinden, gitarr. Välkommen att njuta i vinterkvällstid.

Julbön med små och stora: Ti 24.12 kl. 13.30 i S:ta Katarina kyrka.

Julbön: Ti 24.12 kl. 15 i Svartå kyrka. Emma-Sara Raunio medverkar med sång.

Julbön: Ti 24.12 kl. 16.30 i S:ta Katarina kyrka. Emma-Sara Raunio medverkar med sång.

Jullotta: On 25.12 kl. 7.00 i S:ta Katarina kyrka. Kyrktaxi från Karis centrum. Start från Räckers torg kl. 6.30. Vanliga rutten.

Jullotta: On 25.12 kl. 8.30 i Svartå kyrka. Kyrktaxi från periferin. Lämnad din beställning till pastorskansliet tfn 279 3000, senast fredag 20.12 kl. 14.

Kvällsgudstjänst med de vackraste julsångerna: To 26.12 kl. 18 i S:ta Katarina kyrka.

Högmässa: Sö 29.12 kl. 10 i S:ta Katarina kyrka.

Nyårsdagens högmässa: On 1.1 kl. 12 OBS tiden! i S:ta Katarina kyrka.

Andakt: To 2.1 kl. 14 i Servicehuset, Klädesfabriksgatan 6.

■ SJUNDEÅ

Vackraste julsångerna för barn: 22.12 kl. 16 i kyrkan. Tvåspråkigt allsångstillfälle, Kirsi Erkama, Maria Venhola och Anna Karlson.

Konsert ”Förunderligt och märkligt”: 22.12 kl. 20 i kyrkan. Gruppen Kvarnrot med Katarina Kvarnström, Teddy Granroth, Kaarle Mannila, Päivi Mäkinen och Hanna Noro framför kända och mindre kända julmelodier. Programblad 10€.

Jul i stallet: 24.12 kl. 8 Tvåspråkigt julandakt i Lavers stall, Sunnanvik 18. Ismo Turunen.

Familjens julkrubba: 24.12 kl. 13.30. Julberättelsen som ett julspele, jul-sånger. Tvåspråkigt, Kirsi Erkama och Pami Karvonen.

Julbön: 24.12 kl. 16.30 i kyrkan, Maria Venhola, Anna Karlson, Päivi Mäkinen.

Jullotta: 25.12 kl. 7.30 i kyrkan, Maria Venhola, Anna Karlson.

Tvåspråkigt mässa, Stefanidagen: 26.12 kl. 18 i kyrkan, Ismo Turunen, Pami Karvonen.

Tvåspråkigt mässa, Nyårsdagen: 1.1.2012 kl. 10 i kyrkan, Ismo Turunen, Pami Karvonen.

■ SNAPPERTUNA

sö 22.12 kl 18: julfest vid borgen. Svensk Finlands lucia besöker oss. Tag med egen lykta och en peng till kollektan. Tom Bergman, Monica Cleve och Pia Nygård.

ti 24.12 kl 15: julbön med Tom Bergman och Pia Nygård

ti 24.12 kl 16: joulurukous Tom Bergman ja Pia Nygård

on 25.12 kl 7: jullotta med Markus Weckström och Pia Nygård, kören medverkar

sö 29.12 kl 16: ”De vackraste julsånger” med Tom Bergman och Pia Nygård, kören medverkar

■ TENALA

Fr 20.12. kl. 10.00: Garnisonens julmarsch, uppvakning vid hjältegraven. Kaffé i församlingshemmet.

Sö 22.12., 4 s. i advent: gudstjänst kl. 10.00. Staffan Söderlund/Sofia Lindroos.

Ti 24.12., Juliafton: julbön kl. 15.00, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. Sång: Mathias Löfstedt.

Ti 24.12., Juliafton: finsk julbön kl. 16.30, Timo Hukka/Sofia Lindroos. Sång: Mathias Löfstedt.

On 25.12., Juldag: julotta kl. 8.00 (obs tiden!), Staffan Söderlund/Sofia Lindroos/sånggrupp. Kyrkskjutsar.

To 26.12., Annandag jul: högmässa kl. 10.00, Monica Cleve/Sofia Lindroos.

Sö 29.12., 1 sönd e. Jul: högmässa kl. 10.00, Henrik Helander/Per Lindgård

Ti 31.12, Nyårsaftonen: nyårsbön kl. 18.00, Staffan Söderlund/Gunnar Westman. Oboe: Mats Karlsson.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

Under år 2014 är gudstjänsttiden i Tenala i regel kl. 13.00.

ESBO STIFT

■ LOJO

Ti 24.12. kl 14.00: Familjeljubön i Lojo kyrka. Riitta Mäenpää, Timo Saario, Aurora Tervahauta, Satu Tervahauta

Ti 24.12. kl 15.30: Julbön i Virkyö kyrka. Kaiku Mäenpää, Harri Kerko, Aurora Tervahauta, Satu Tervahauta.

Ons 25.12. kl 9.00: Julmorgonens gudstjänst i Lojo kyrka. Riitta och Kaiku Mäenpää, Harri Kerko, kyrkvård Birgitta Piippo.

Vid behov av taxi till gudstjänst, mässa eller svenska kretsen: kontakta chauffören Marko Kytölä tel 040 546 5549 senast dagen innan. Taxin kostar 5,00€ tur och retur

31.12 Nyårsafton: Nyårsbön kl 18 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan, Marie Johansson, Karin Johansson, medverkar.

31.12 Nyårsafton: Nyårsbön kl 18 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan, Marie Johansson, Karin Johansson, medverkar.

31.12 Nyårsafton: Nyårsbön kl 18 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan, Marie Johansson, Karin Johansson, medverkar.

REGION 2

■ ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt: Sö 22.12. kl 10: Högmässa i kyrkan, Backström, Lehtonen. – kl 18: De vackraste julsångerna i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.

Ti 24.12. kl 13.30: Familjens julbön i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen. – kl 17: Traditionell julbön i kyrkan, Backström, Lehtonen.

On 25.12. kl 6: Julotta i kyrkan, Backström, Lehtonen.

To 26.12. kl 10: Musikandakt med de vackraste julsångerna i kyrkan, Backström, Lehtonen. – kl 14: Julgudstjänst i Mälö bydegård, Grönqvist, Lehtonen.

Sö 29.12. kl 10: Högmässa i kyrkan, Backström, Ollila.

Ti 31.12. kl 18.15: Tvåspråkigt nyårsbön vid klockstapel.

On 1.1. kl 18: Kvällsmässa i kyrkan, Wikstedt, Ollila.

Nagu kapellförsamling: **Ti 24.12. kl 13:** Tvåspråkigt julbön på Granans, Granström, Taulio. – kl 15.30: Tvåspråkigt julbön i kyrkan, Granström, Taulio.

On 25.12. kl 8: Julotta i kyrkan, Granström, Taulio.

Ti 31.12. kl 18: Nyårsbön i kyrkan, Granström.

On 1.1. kl 18: Nyårsbön i kyrkan, Granström.

Korpo kapellförsamling: **Sö 22.12. kl 18:** Orgelmeditation i kyrkan, Mikael Granlund, orgel och Anita Ohls, diktläsning.

Ti 24.12. kl 14: Finskspråkigt julbön i kyrkan, Killström, Granlund. – kl 15: Julbön i kyrkan, Killström, Granlund. Sång av Pernilla Nyström.

On 25.12. kl 6: Julotta i kyrkan, Killström, Granlund. Korpo Sångkör medverkar. – kl 8: Tvåspråkigt julotta i Norrskata kyrka, Killström, Granlund.

To 26.12. kl 17: De vackraste julsångerna i kyrkan, sång av Pernilla Nyström.

Houtskär kapellförsamling: **Sö 22.12. kl 11:** Finskspråkigt gudstjänst med de vackraste julsångerna i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä. – kl 16: De vackraste julsångerna i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

Ti 24.12. kl 13: Julbön på Fridhem. – kl 15: Julbön i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

On 25.12. kl 7: Julotta i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

Fr 31.12. kl 18: Nyårsbön i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

On 1.1. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

Iniö kapellförsamling: **Sö 22.12. kl 11:** Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

On 25.12. kl 7: Julotta i kyrkan, Vuola.

To 26.12. kl 18: De vackraste julsångerna i kyrkan, Vuola.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

Under år 2014 är gudstjänsttiden i Tenala i regel kl. 13.00.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 1.1. 2014, Nyårsdagen: högmässa kl. 13.00 (Obs tiden!), Staffan Söderlund/Gunnar Westman.

On 15.1 kl.9–11 Föräldra-barn gruppen börjar

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

Utanför

DET ÄR dagarna före jul. En arbetsintensiv tid för oss som arbetar i kyrkan. Jag har varit på möte i Helsingfors, slarvat med planeringen och genom ett missförstånd står jag kl 23.15 vid järnvägsstationen utan nattlogi. Jag går till närmsta hotell, där är det fullt. Jag går till följande där har de en svit ledig, men till ett astronomiskt belopp. Även det tredje hotellet är fullbokat. Visst finns de människor jag kan ringa, men klockan är mycket och jag vill inte besvära. Flyget går ändå om bara några timmar. Jag tar sista flygbussen ut till flygfältet, lägger mig och sover på en cafésoffa. På sofforna intill ligger en afroamerikansk kvinna och ett kinesiskt par. Det är lite dragigt och inte särdeles bekvämt, men det går att slumra och vila, för jag vet att följande dag får jag krypa ner hemma i min sköna säng. Och så vet jag vad jag ska skriva om i denna kolumn.

HELA DEN natten tänker jag på alla flyktingar och hemlösa som inte har en egen säng, ett eget hem att längta till. På föräldrar som med varierad framgång försöker bädda torrt och varmt om sina barn. På sjuka och värkbrutna som ligger obekvämt och fuktigt. På ensamma människor som inte vet om deras anhöriga lever, på dem som varken har telefon eller vänner att ringa och be om hjälp. På människor som inte vågar sova av rädsla för bomber eller ogärningsmän.

Jag tänker på de enorma mängderna flyktingar i världen. Jag tänker på ett Europa i ekonomisk gungning, på den olösliga ekvationen; hur allt färre arbetsföra medborgare ska klara av att försörja en allt mer åldrande befolkning. Jag tänker på att Helsingfors egentligen om bara några år borde ha tre miljoner invånare för att klara sig. Åland skulle behöva över 50 000 invånare i stället för 28 000. Jag tänker på det löjligt låga antal kvotflyktingar vi eventuellt tar emot. Jag tänker på främlingsfientlighet och protektionism, på den arga mannen som skrek åt mig att vi inte kan ta emot flyktingar när vi inte har råd att ploga stadens gator. Jag tänker på att vi har ett pedagogiskt problem och att människor brukar förstå om man talar ekonomi och konkreta siffror.

Jag tänker på Jesus Kristus som föddes i ett stall, utanför de trygga gemenskaperna, och som växte upp som flyktingbarn. Jag tänker på vårt uppdrag som kristna att sprida evangeliet till världen, jag tänker på Jesu ord på domens dag: "Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig."

JAG SOV INTE så mycket, men jag var varm, torr och trygg. Ibland är det bra att hållas vaken. Låt oss släppa ut julen från alla våra inlåsta gemenskaper, våra räddhåset vaktade murar, låt julen stråla, strömma, sippra ut på gator, härbärgen, fångelser och flyktingläger. Oss är en Frälssare född – låt oss visa det i handling.

Katarina Gäddnäs är författare.

SVENSK ÄRKEBISKOP

En herde ska tolka, inte omtolka

I senaste KP försvarar Maria Küchen Lundabiskopen Antje Jackelén gentemot The Usual suspects, det vill säga islamfientliga och kvinnoprästmotståndare. Hennes öppenhet mot andra religioner har väckt starka reaktioner. Men kyrkfolk oror sig över vad den blivande ärkebiskopen säger om tron. Jag tittade på hearingen inför ärkebiskopsvalet för att förstå henne bättre. Kunnig och påläst. Liket en kyrkans Carolina Klüft sprider Jackelén glädje och värme när barnasinnen får skina igenom. Men när de teologiska frågorna ställs sker något. Barnatron blir en akademisk amöba. Får en ärkebiskop väja för frågan om

"Hon framstår som en förälder som inte vill döpa sitt barn utan lämnar avgörandet till barnet."

Jesus är Guds Son? Se helvetet som ett inomjordiskt tillstånd? Eller påstå att Bibeln inte är en samling sanningar? Jackelén gör det. Är Jesus Guds Son? Jackelén formulerar om och svarar: "Om vi tror att jungfrufödelsen var biologisk missar vi poängen i Lukas [mytologiska] berättelse!" Svaren ger mig inget. Inte twittersjälen som

undrar om Jesus är den enda vägen till Fadern. "Men, sade han så?" Also sprach Jackelén.

Många kritiker (Skytte, Birro m fl) går i taket. Gränsen för vad kyrkfolk tolererar är passerad på sina håll. Teologer grät öppet i kyrkomötet då det röstades ja till samkönade äktenskap. Hälften av biskoparna var emot. Efteråt uppmanade en biskop sin egen ärkebiskop att avgå. Küchen tycker ändå inte att Svenska kyrkan är i gungning.

Jackeléns valspråk Gud är större (1 Joh. 3) med muslimsk överton är en ordlek om att inte klamra sig fast vid trossanning-

ar. Problemet för henne är att hon ser kyrkan som ett seminarium och en postmodernist vill alltid ligga steget före sanningen. Jackeléns valspråk är i praktiken: Att veta är stort, att tolka är större. Hon framstår som en förälder som inte vill döpa sitt barn utan lämnar avgörandet till barnet. En herdes ansvar är att tolka och förvalta tron men inte att ständigt omtolka till oigenkännlighet. Jag hör inte herderösten. Jackelén blir inte kyrkofadern men väl postmodern.

NIKLAS BONDE
församlingspastor
Helsingfors

KYRKAN MUSIKARBETE

Kyrkans mål måste följas

Ett hjärtligt tack till Markus Malmgren och Johan Westlund för de två mycket sakliga och klagörande insändarna i KP nr 48!

Liksom Markus reagerade jag också på den "bakvända" platsannonser. Kyrkan har ju – som Markus säger – en klart uttalad motivering för sin indelning av kantorstjänsterna och rangordningen för de uppgifter som är avslutna till dem. Och nummer ett är gudstjänsternas sång och musik. Den lagstadgade kantorstjänsten kan, i mån av möjlighet, behov och ekonomi, kompletteras med en eller flera tjänster med "riktad" betoning vid sidan av "huvudbeställningen". Flertalet människor vidkänner musiken endast underhållande egenskaper, det vill säga tjusning, smekning, berusning och så vidare. Ja, musiken som kommersiell guldgruva icke att förglömma. Tyvärr är det väldigt vanligt ett denna ensidiga musikuppfattning omfattas också av kyrkans anställda, trots att de övergripande målen för kyrkans musikarbete finns i tydlig skrift och borde tjäna som norm för allt församlingsarbete. Alla kämpar för sin favoritmusik (också kanto-

"Nummer ett är gudstjänsternas sång och musik."

rer?), men det är i princip bara kantorer som är ålagda att följa arbetsgivarens, det vill säga kyrkans, huvudmål och målsättningar i kyrkans musikarbete. Min "fromma" önskan är att alla församlingar och anställda skulle vara medvetna om och beakta dessa grundsatsar.

Vi som kämpar med det där om synd och arvsynd fick en synnerligen efterlängtd och enkel beskrivning och förklaring av Johan. Tack för det! Det är just det här jag sökt efter hela mitt vuxna liv och det är just sådant vi nu levande måste få oss till livs för att kunna orientera oss i omvärlden och i vad som sagts och vad som sägs i ämnet.

LARS WIKSTRÖM

Pensionerad yrkes- och arbetskollega till Markus och Johan

PRENUMERATION

Församlingsavtal avslutas

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling är en fristående församling som efter att den grundades för drygt fem år sedan ingick ett avtal om att publicera församlingsannonser i Kyrkpressen mot att medlemmarna får en tidningsprenumeration per hushåll. Vi önskar avsluta detta avtal från årsskiftet.

Motiveringen är att tidningen enligt vår mening allt mer blivit ett språkrör för bibelkritiska och mot vår läroståndpunkt stridande läror. Vi tror att Bibeln är Guds ofelbara ord och att den lutherska beaktelsen rätt uttrycker Bibelns lära. Under hösten har Kyrkpressen publicerat en rad intervjuer med personer som företräder extremliberala uppfattningar om Bibeln och den kristna tron. Sådant vill vi inte blanda oss samman med och inte heller anbefalla tidningen åt våra medlemmar. För de kristna generellt är detta en tragisk utveckling.

Vi informerar om våra gudstjänster och övrig verksamhet på vår webbplats sanktjohannes.info där man också kan följa direktsändningar och inspelningar.

STYRELSEN FÖR S:T JOHANNES EV-LUTH FÖRSAMLING

FEL IGEN!

I förra veckans KP rättade vi till ett fel – bara för att ha fel igen!

Den första kvinnan i Borgå stift som avlagt högre pastoralexamen är enligt uppgift professor emerita **Ruth Franzén**. Hon gjorde det så tidigt som år 1978, då **John Vikström** var biskop för Borgå stift.

KP skrev tidigare att **Monica Heikel-Nyberg** och **Yngvill Martola** varit först ute med denna kyrkans högsta inomkyrkliga examen.

Om någon av läsarna känner till ännu en kvinna som avlagt högre pastoralexamen i Borgå stift – ta då kontakt med redaktionen på redaktionen@kyrkpressen.fi

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549
eller 040 831 6545
e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste för ses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.
Insänd text returneras inte.

KRISTENDOM SPRÅKET ÄR EN VÄRLD

Befria berättelserna

Kristendom är hela vår kultursfärs religiösa språk, skriver **Kent Danielsson** i en debattartikel i Nya Åland.

"Det är språket på vilket vi kommunicerar kring mening, lidande och kär-

lek. Ett språk är inte sant. Ett språk är en värld, ett univers vi föds in i. Språket skapar våra tankar. [...] Vi behöver befria de bibliska berättelserna ifrån fundamentalisters, sekteristers och utövalde ateisters tvångströjor. Detta har redan länge varit på gång inom kyrkan."

”Min pappa flyttar gardiner”

Julen är framför allt barnens högtid. Kyrkpressens redaktör har samtalat med barn i Esbo svenska församlings dagklubb i Olars. Så här tänker de om julen!

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Notis i församlingens julprogram:
Vinnarna i missionslotteriet är upphängda i församlingshemmet.

NOA

På jule ger man varandra presenter. Man ger presenter för att man är glad för att man känner någon. Man firar jul för att Jesus finns. På julen tändes man ljus för att man ska veta vilken vecka det är julafton. På julen brukar vi vara hos mommo och moffa. Vi brukar sova där. Mamma och pappa sover också där. Det är för att mommo är min mammas mamma. På julen har man också lucia. Det är femåringarna som är lucia, de som är flickor.

MARTIN

På julen ger man presenter åt alla. Vi ska pynta julgranen. Den är i källaren nu. Det finns också en stjärna på toppen på julgranen, också den finns i källaren. På julen flyttar pappa gardiner så han blir helt virrig i bol-len. Mammastädar på julafton. Till julen önskar jag mig en sjörövarflagga som skrämmer.

EMMA

På julen äter man julskinka och jullimpa. Man måste städa så att man kan få en gran. Sedan klär man granen. Det finns bollar i olika färger. Mamma sätter stjärnan i topp. Jesus föddes på julen och Gud gör så att alla blir friska på julen. På julen får man julklappar. Det är för att när man önskar sig något säger mamma att det köper vi inte nu, det blir till julklapp.

RONJA

På julen hälsar mammas syster på. Det som hände på julen var att Jesus började växa. Pappa brukar alltid städa på julen, för att min mamma ska kunna julpynta. På julen hämtar tomten julklappar åt alla. Och man äter pepparkakor. Lucia brukar komma på julen och hon har ljus så att man ser någonting.